

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ
ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
МІСЬКИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
ЗАКЛАД «ГУМАНІТАРНА ГІМНАЗІЯ №1
ІМ. М.І.ПИРОГОВА ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

***ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОЇ
ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА ШЛЯХОМ ДІЯЛЬНОСТІ
ШКІЛЬНОГО ЄВРОКЛУБУ***

номінація «Позакласна та виховна робота»

Острадчук Оксана Анатоліївна
керівник євроклубу «Мандрівник»
«спеціаліст вищої категорії, учитель методист»
тел. (097) 430 43 43

Вінниця
2016

Автори: **Острадчук Оксана Анатоліївна**, керівник євроклубу «Мандрівник», член правління «Асоціації євроклубів Вінниччини»

Острадчук О.А., Формування життєтворчої особистості школяра шляхом діяльності шкільного євроклубу. Методичний посібник /О.А.Острадчук.- Вінниця: ММК, 2016. ст.99

Рецензенти:

Друзь Л.В., завідувач лабораторії педагогічної майстерності освітніх інновацій КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»

Тимошенко А.Є., заступник директора закладу «Гуманітарна гімназія №1 ім. М.І. Пирогова Вінницької міської ради»

Рекомендовано науково методичною радою
закладу «Гуманітарна гімназія №1 ім. М.І. Пирогова ВМР»
(Протокол №3 від 24.12.2015)

Запропонований посібник висвітлює розвиток, завдання та форми роботи шкільного євроклубу; розкриває систему роботи євроклубу «Мандрівник», який функціонує в комунальному закладі «Гуманітарна гімназія №1 ім. М.І.Пирогова ВМР» в формуванні активної життєвої позиції учнів, розвитку їх пізнавальних здібностей, творчої ініціативи, громадського світогляду, толерантності. Пропонуються розробки занять та творчих проєктів євроклубу в школі та у місцевій громаді. Запропонований у посібнику матеріал допоможе організації євроклубів у школах та сприятиме формуванню у молоді відповідних знань про Європу, європейські цінності, уявлення про місце України в ЄС та вміння налагоджувати співпрацю з людьми.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ШКІЛЬНОГО ЄВРОКЛУБУ.....	6
1.1. Розвиток, завдання, форми роботи та структура діяльності шкільного євроклубу.....	6
1.2. Роль шкільного євроклубу в формуванні моделі життєтворчої компетентної особистості школяра.....	10
1.3. Модель життєтворчої компетентної особистості школяра.....	13
РОЗДІЛ II. ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ЖИТТЄТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА В ПРАКТИКУ РОБОТИ ГУМАНІТАРНОЇ ГІМНАЗІЇ №1.....	21
2.1. Організація роботи євроклубу «Мандрівник».....	21
2.2. Методичні розробки занять євроклубу.....	26
2.3. Проектна діяльність євроклубу.....	34
2.4. Євроклуб у місцевій громаді.....	38
2.5. Результативність діяльності євроклубу «Мандрівник».....	39
ВИСНОВКИ.....	48
ДОДАТКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	96
ІНТЕРНЕТ - РЕСУРСИ.....	98

ВСТУП

*Розум полягає не тільки в знанні, але й
в умінні застосовувати знання на практиці*

*Арістотель,
давньогрецький філософ*

Освіта є визначальною умовою забезпечення сталого розвитку суспільства, його фундаментом, рушійною силою для реалізації необхідних суспільних змін, вона зв'язує окрему людину з культурою, робить її не тільки носієм мислення та діяльності, але і джерелом творчої еволюції. Тому пріоритетним завданням освіти у XXI столітті є перехід до нової стратегії, розвиток мислення, орієнтованого на гармонійне майбутнє.

Згідно з Державною програмою розвитку освіти в Україні пріоритетними напрямами визначено європейський рівень якості й доступності освіти; створення системи безперервної освіти, спрямованої на задоволення інтересів громадян у постійному підвищенні професійного рівня відповідно до кон'юнктури ринку праці, соціального захисту, забезпечення потреб суспільства і держави у висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівцях; підвищення соціального статусу педагогів; розвиток суспільства на основі нових знань. Це вимагає модернізації освітньої галузі, сучасного підходу до організації навчального процесу, який включає інформування членів суспільства про основні проблеми сталого розвитку, формування світогляду, що базується на засадах сталості, переорієнтацію навчання з передачі знань на налагодження діалогу, активне використання інноваційних технологій та методик, у тому числі інформаційних, інтерактивних форм навчання тощо.

Концепція сучасної освіти враховує потреби українського суспільства, умови його інтеграції в європейське і світове співтовариство, соціальне замовлення в період оновлення. Вона охоплює всі сфери шкільного життя, весь навчально-виховний процес, де в центрі уваги стоїть особистість учня з її інтелектуальним, фізичним та життєтворчим потенціалом. Вихованню такої особистості сприяє підготовка кваліфікованих кадрів, здатних до творчої праці,

професійного розвитку, освоєння та запровадження інформаційних технологій, конкурентоспроможних на ринку праці.

Використання зарубіжного інноваційного досвіду можна розглядати також як засіб збагачення вітчизняної педагогічної системи на теоретичному та практичному рівнях.

Важливо, що сьогодні педагоги володіють знаннями і уже розуміють необхідність створення нових освітніх програм для сталого розвитку, але не мають достатньої фахової підготовки, необхідного наукового та навчально-методичного забезпечення, сучасної матеріально-технічної бази. Таке протиріччя між сучасними світовими освітніми технологіям та традиційною системою навчання висуває проблему: ***що сприяє створенню життєтворчої компетентної особистості?***

Виходячи з поставленої проблеми, передусім стоять завдання:

1. Ознайомитись із психолого-педагогічними основами формування життєтворчої компетентної особистості школяра.
2. Розробити модель життєтворчої компетентної особистості школяра.
3. Впровадити модель життєтворчої компетентної особистості школяра в діяльність євроклубу «Мандрівник» Гуманітарної гімназії №1 для формування життєтворчої особистості.
4. Створити навчально-методичний супровід діяльності євроклубу для впровадження моделі життєтворчої компетентної особистості.

Отже, сьогодні, як ніколи, перед школою постає проблема виховання свідомої людини, з достатньо сформованими компетенціями, які дають їй змогу успішно виконувати будь-які життєві та соціальні ролі, бути творцем свого життя, активно інтегруватися в українське та європейське суспільство.

РОЗДІЛ І ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ШКІЛЬНОГО ЄВРОКЛУБУ

1.1. Розвиток, завдання, форми роботи та структура діяльності шкільного євроклубу

Проголосивши європейський вибір, наша держава у партнерстві із різноманітними європейськими структурами в усіх напрямках своєї діяльності бере участь у світових інтеграційних процесах.

На разі, молодь стала тією верствою населення, яка відчуває на собі найбільшу відповідальність за наше спільне майбутнє. Водночас саме молода генерація України не бачить альтернативи європейській перспективі розвитку нашої держави, тому не лише загальна інформація про наших сусідів, але й безпосередня співпраця, розуміння європейських цінностей є важливою запорукою нашого добросусідства.

Євроклуб – форма організації молоді, що сприяє творчій реалізації її членів, залученню молоді до участі в європейських ініціативах, інформуванню з питань європейської інтеграції, засвоєнню європейської тематики як нового виміру [2, с.15].

Головні завдання, які ставлять перед собою шкільні євроклуби

1. Формування почуття європейської єдності та набуття знань про Європу. Знаходження спільних цінностей, подібності культур, традицій. Усвідомлення спільної історії України та країн Європи.
2. Підвищення інтелектуального розвитку людини, усвідомлення того, що ми є європейцями, відкриття для себе нового цікавого "європейського" бачення світу, розширення світогляду.
3. Ознайомлення з культурою, мовою, традиціями, пам'ятками архітектури та історією народів Європи.
4. Формування нового покоління європейців.
5. Покращення комунікативних навиків спілкування з молоддю країн Європи.
6. Формування та виховання молодих лідерів.
7. Розвиток і самореалізація особистості, виховання талановитої молоді.

Основні форми роботи шкільних євроклубів :

- проведення зустрічей та клубних змагань школярів, які є членами євроклубів;
- святкування дня народження Євроклубу;
- регулярні зустрічі з обговоренням питань щодо ЄС;
- проведення творчих конкурсів (конкурси малюнків та малюнка на асфальті, конкурс есе, статей на задану європейську тематику);
- випуск шкільних та міжшкільних бюлетенів та газет;
- святкування Дня Європи (травень);
- організація днів національних культур європейських країн;
- організація заходів на теми "Європейські свята", "Європейські видатні особистості", "Європейське мистецтво", "Музика, яку слухає молодь всієї Європи", "Європейська культурна спадщина";
- проведення вікторин за європейською тематикою;
- організація обмінів / листування зі школами європейських країн;
- проведення круглих столів для старшокласників, парламентських ігор, ток - шоу;
- проведення КВК, «Що? Де? Коли?» за участю декількох клубів;
- проведення лекторіїв для дітей та молоді на теми європейської інтеграції в галузі економіки, зовнішньої політики, міжнародного права, інших питань.

Євроклуб має сформовану тренерську команду, яка проводить тренінги та семінари для членів (лідерів) молодіжних організацій та здійснює спільні заходи разом з державними, комерційними та громадськими установами [2, с.10]. В заходах євроклубу можуть брати участь меценати, друзі та партнери навчального закладу. В діяльності шкільного євроклубу задіяні учні, вчителі, батьки (рис.1.1).

Структура діяльності євроклубу

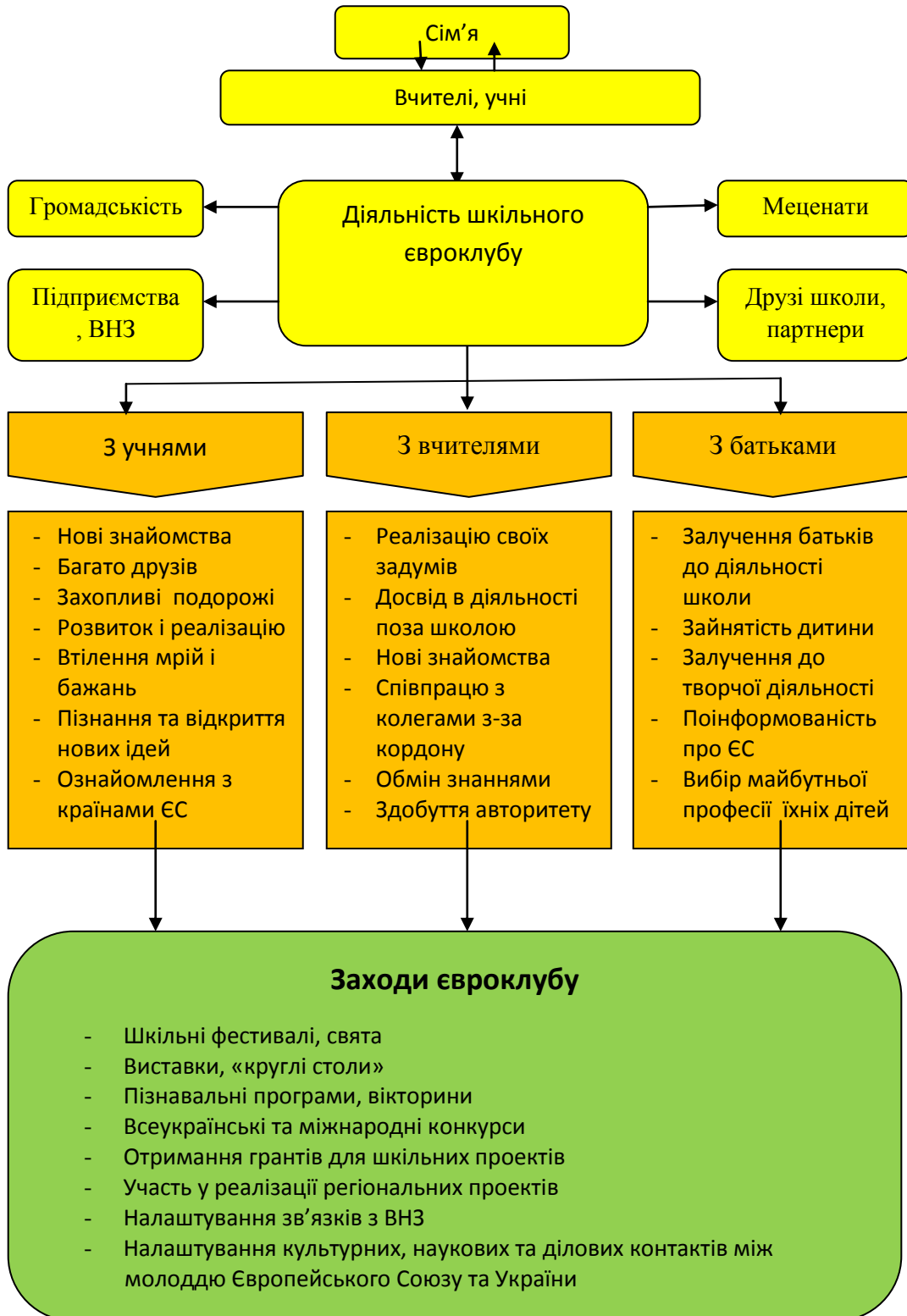

Рис. 1.1. Структура діяльності євроклубу

Всі ці заходи можуть здійснюватися в самому клубі, в школі та поза її межами. Таким чином, нормальний розвиток євроклубу віддзеркалюється у клубній, шкільній та місцевій діяльності (рис.1.2).

Сфери діяльності євроклубу

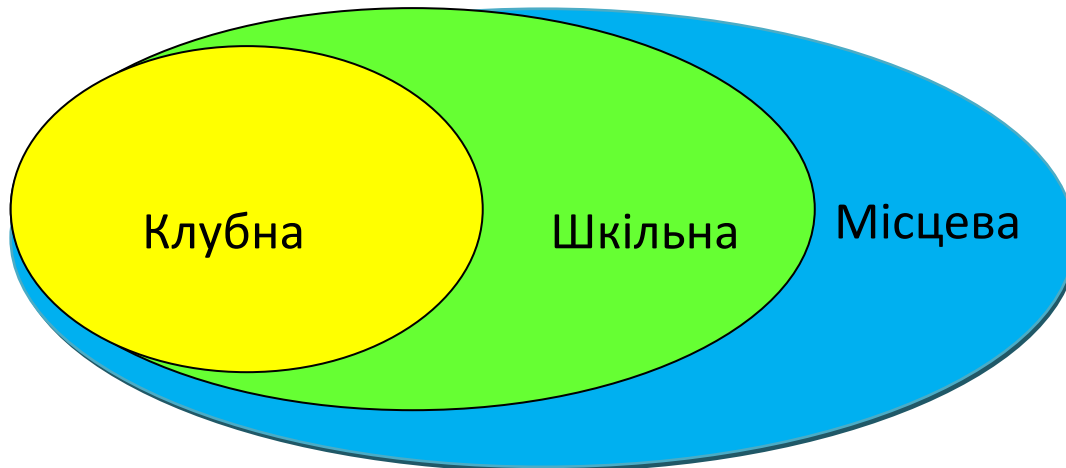

Рис. 1.2. Сфери діяльності євроклубу

Отже, здобувши незалежність, Україна отримала можливість спілкуватись з іншими державами, стала суб'єктом міжнародного життя, включилася в глобальні процеси. Це є найкращим способом реалізації національних інтересів, побудови економічно розвинутої демократичної держави, зміцнення її позиції у світі. Однією з основ державної політики України на шляху до Європейського Союзу та формування нової політики ЄС щодо України є саме інформування населення про історію Європи, економічне співробітництво з країнами – членами ЄС, стандартами життя в європейських країнах, правовий і соціальний захист населення. Розвитку європейської освіти сприяє шкільний євроклуб. Діяльність євроклубу підносить престиж школи, мотивує співпрацю з іншими школами, а особливо – зі школами інших європейських країн. Шкільний євроклуб надає молодому поколінню теоретичні знання про Європейський Союз, практичні уміння адаптації до життя в демократичній країні. Важливими умовами демографічного суспільства є громадянська освіченість, компетентність, виховання поваги до прав людини, толерантність, вміння знаходити компроміс, виховання поваги до європейських цінностей.

1.2. Роль шкільного євроклубу в формуванні моделі життєтворчої компетентної особистості школяра

Двадцять перше століття кидає виклик всьому, що нас оточує. Стрімко міняється техніка і технології, і щоб устигнути за запаморочливими новинками, щоб не відчутти себе викинутими за борт сучасного життя, треба постійно вчитися. «Навчання» стає категорією, яка супроводжує людину протягом всього життя. Найкращі вчителі, інструктори, волонтери, тренери всього світу шукають нові підходи до навчання. Вони об'єднують досвід навчання в різних освітніх закладах, використовують новітні досягнення з вивчення мозку людини, спостерігають за рекламою, телебаченням, шоу-бізнесом, спортом, мистецтвом.

Відомі американські педагоги і тренери Гордон Джайнер і Джаннет Восс у своїй книзі «Революція в навчанні», яка за короткий час стала світовим бестселером, пишуть про те, що існуючу модель навчання необхідно замінити на модель індивідуального підходу до навчання. Ця модель базується на принципах пізнавальної психології: навчання через самостійні відкриття, осмислення через відкриття, активна участь у процесах навчання й адекватна оцінка власних досягнень.

Справжній вчитель прагне до продуктивного навчання, яке полягає в оптимальних умовах, правильному поданню, зваженому обмірковуванню, активації збереженої інформації, застосуванні знань поза школою, на практиці. Продуктивне навчання сприяє усвідомленню того, що знає людина, розвиває самооцінку школяра, допомагає оцінити ровесників та викладачів.

В світовій педагогічній практиці існує безліч рецептів справжнього навчання. Але всі вони так чи інакше стосуються одних постулатів, які нам добре знайомі в тому або іншому вигляді.

Одним із викликів нашого часу, які гостро стоять перед школою, є соціалізація учня. Сучасний світ змінюється настільки швидко, що в межах

життя одного покоління відбуваються кардинальні зміни, які стосуються всіх сторін існування людини.

В усі часи в усіх цивілізованих країнах суспільство, педагогіка, школа ставили перед собою завдання - виховати громадянина, тобто людину з певним набором її прав і обов'язків, яка поважає і дотримується норм і правил співжиття, прийнятих у даній країні та в усьому світі.

Сучасний освітньо-виховний процес має стати таким процесом, в якому відбувається соціалізація індивіда, його входження в європейську соціокультуру. Це передбачає і потребує неформальних, інноваційних методів роботи з учнями, де активною ланкою виступає спільна творчість педагога і школяра, їх взаємодія в комунікативному колі.

Отже, навчання має створити умови для розвитку особистості, бути розвивальним і орієнтованим на особистість. При цьому учні мають можливість:

- самостійно і критично мислити;
- адаптуватись у мінливих життєвих умовах;
- самостійно і творчо працювати;
- усвідомити для чого можуть знадобитися знання;
- грамотно працювати з інформацією;
- вміти бачити проблему та шляхи її вирішення.

Ідеалом сучасного європейського навчання є особистість не з енциклопедично розвиненою пам'яттю, а

- з гнучким розумом;
- зі швидкою реакцією на все нове;
- з повноцінними, розвинутими потребами дальшого пізнання;
- з навичками співробітництва;
- з навичками активного ставлення до життя.

На разі, компетентність школяра формує європейський клуб. Новизна діяльності Євроклубу полягає :

- в об'єднанні добре знайомих елементів педагогічних методик і прийомів, що в цілому формують цікавий, ефективний підхід.
- в створенні психологічних умов для всебічного розвитку творчого потенціалу учнів на основі гуманізації, інтеграції та інтерактивних технологій;
- в становленні духовної культури особистості громадянина України та європейської спільноти.
- в обдарованих громадянах та орієнтації школи на особистість.

Організація роботи Євроклубу лежить в необхідності формування компетентності життєтворчої особистості (рис.1.3), яка впливає з європейських орієнтирів України, модернізації суспільства та пошуках нового світогляду [26, с. 8]. Цього можна досягти при життєтворчому спрямуванні освіти, що базується на потребах суспільства.

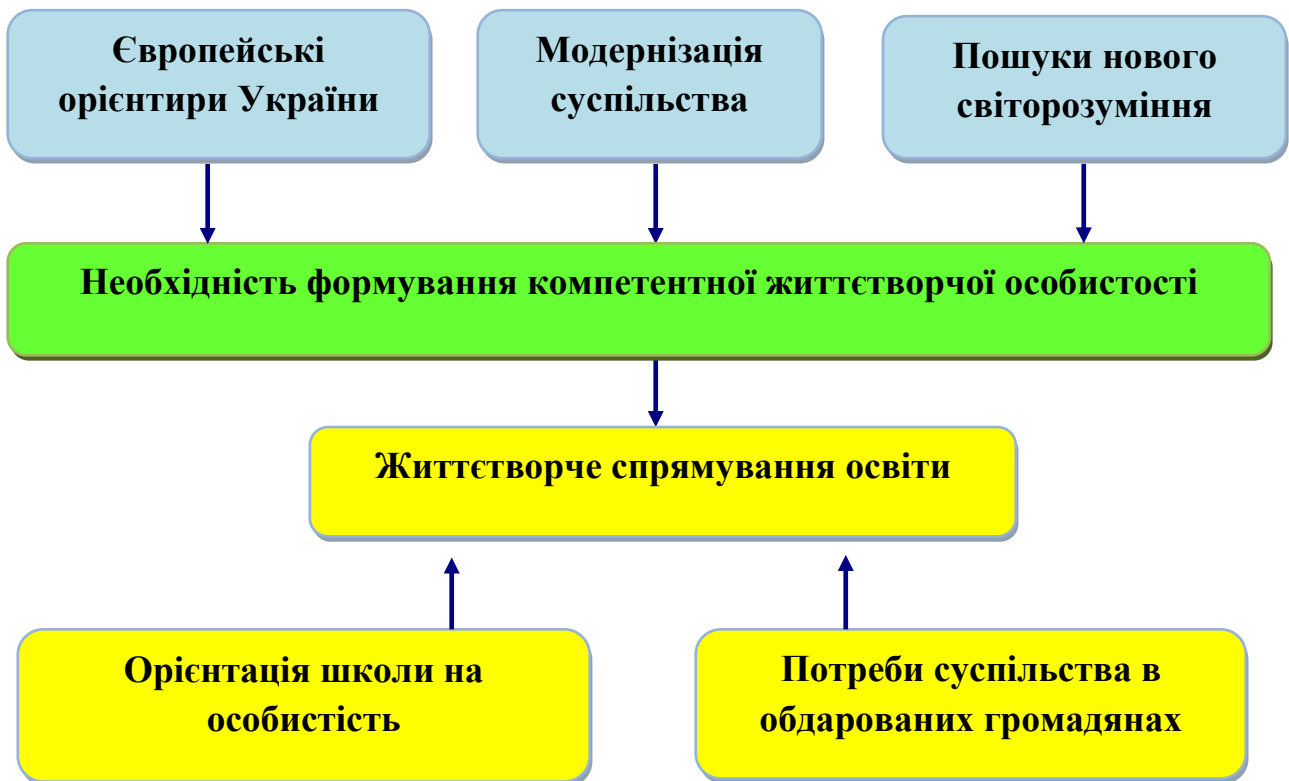

Рис. 1.3. Необхідність формування компетентної життєтворчої особистості

Вивчення діяльності вже існуючих євроклубів, громадської думки та зарубіжного досвіду визначило, що впровадження євроклубів є своєчасним та необхідним у вихованні свідомого громадянина, здатного будувати цивілізовану європейську державу; бути справжнім фахівцем, готовим до

ринкових і демократичних змін, здатного жити і творити в інформаційному суспільстві. Це освітня орієнтація має довгостроковий характер і передбачає тривалий вплив на освітню спільноту в Україні, опанування вчителями нових методик для формулювання, опрацювання та розв'язання проблем євроінтеграції через запровадження навчального курсу та позакласних форм роботи.

Таким чином, шлях до європейського майбутнього України починається з діяльності євроклубу у школі. Саме там починається розвиток сучасної, інформованої про європейські цінності особистості, обдарованої та талановитої молоді. Євроклуб сприяє творчій самореалізації і особистісному самоствердженню особистості. Суть діяльності євроклубу полягає в інтегруванні європейської тематики в загальний зміст української шкільної освіти, формуванні в учнів відповідних знань, особистісних та соціальних умінь та навичок для життєдіяльності в сучасному європейському співтоваристві, в якому нині активно культивується відчуття спільної культури, зближення та створення об'єднаного європейського дому.

1.3. Модель життєтворчої компетентної особистості школяра

Вживає не найсильніший і не найрозумніший, а той, хто найшвидше відгукується на зміни, що відбуваються.

Чарльз Дарвін

Система освіти держав Європи адекватно реагує на зміни, що відбуваються в світі: йде розвиток Болонського процесу, в рамках якого протягом перших двох десятиліть XXI століття в Європі має бути створено єдиний освітній простір.

На разі в Україні пріоритетними напрямками визначено європейський рівень якості й доступності освіти; створення системи безперервної освіти,

спрямованої на задоволення інтересів громадян у постійному підвищенні професійного рівня відповідно до кон'юнктури ринку праці, соціального захисту, забезпечення потреб суспільства і держави у висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівцях; розвиток суспільства на основі нових знань; формуванні життєтворчої компетентної особистості.

Модель життєтворчої компетентної особистості школяра формує євроорієнтоване освітнє середовище та діяльність вчителя - координатора євроклубу.

I. Євроорієнтоване освітнє середовище

Сучасне євроорієнтоване середовище здійснює вплив на формування життєтворчих компетенцій школяра, які були розроблені Радою Європи. Це середовище на сьогодні найбільш оптимально та дієво впливає на діяльність євроклубу.

Євроклуб – це група, а робота в групі вчить співпрацювати і спільно приймати рішення. Діяльність у клубі вчить ефективно спілкуватись з іншими. Все це знадобиться у дорослому житті. Діяльність у клубі формує відвертість і толерантність, які надзвичайно важливі у суспільстві.

Клуб створює сприятливу атмосферу для засвоєння знань. Тут немає традиційних уроків, ніхто не примушує бути членом клубу і можна впливати на те, що там відбувається. Практика доводить, що діяльність в євроклубі не напружує школярів, а приносить їм задоволення.

Діяльність шкільного євроклубу, що сприяє формуванню життєтворчої компетентної особистості, це:

- участь школярів в міжнародних, місцевих та шкільних проектах, що сприяє формуванню комунікації, толерантності та лідерських якостей школяра;
- міжнародна співпраця в форматі міжнародного обміну, яка сприяє інтеграції в європейське освітнє середовище;

- туристичні подорожі до європейських країн з метою вивчення їх історії, культури, звичаїв та традицій для розширення життєтворчого світогляду школяра;
- інформаційні засідання та зустрічі євроклубівців з представниками громадських організацій з метою ознайомлення з процесами євроінтеграції та вироблення власної громадської активності та полікультурної компетенції;
- випуск бюлетенів та газет, написання статей про європейські орієнтири, які розвивають ключові життєві компетенції;
- інформаційна – просвітницька діяльність учасників євроклубу для поширення інформації серед усієї шкільної громади, що формує громадську освіченість;
- зустрічі з представниками Консульств країн Європи, представниками Ради Європи, з пересічними іноземцями для розуміння формування європейського світогляду;
- участь в європейських дебатах для вирішення проблемних питань, що розвиває критичне мислення особистості;
- участь в різноманітних тренінгах, що формують соціальну активність школярів, лідерські та комунікативні якості;
- участь в майстер – класах, які розвивають практичні навички учня;
- участь в змаганнях, які сприяють конкурентоспроможності особистості поряд з толерантністю;
- участь в конкурсах та вікторинах серед учасників різних шкіл, які сприяють розвитку особистості та мобільним знанням;
- участь в майстер – класах, що розвивають практичні компетентності школяра;
- участь в засіданнях круглого столу, що розвивають ключові компетентності;
- участь в творчих конкурсах, які формують креативність особистості;

участь в заходах місцевої громади, які формують важливі життєві компетенції різного характеру.

II. Координатор євроклубу

Сучасному вчителю необхідні гнучкість і нестандартність мислення, вміння адаптуватися до швидких змін умов життя. А це можливо лише за умови високого рівня професійної компетентності, наявності розвинених професійних здібностей. Тільки компетентний вчитель спроможний виховати сучасну життєтворчу особистість школяра. Вчитель, який є керівником євроклубу, виконує роль координатора, провідника діяльності школяра.

Координатор євроклубу повинен прогнозувати динаміку досягнень учнів, проводити майстер-класи, використовувати ІКТ, брати участь у конкурсах, тренінгах, ділових іграх, круглих столах, семінарах, творчих звітах та майстернях, конференціях, майстер-класах для того, щоб втілювати педагогічне новаторство, яке вносить нові ідеї методики та прийому.

Координувати формування компетентної особистості допоможе співпраця керівника євроклубу з громадськими, організаціями, участь в конференціях, інформативно-методичних семінарах, інструктивно-методичних консультаціях.

Звичайно, для того, щоб бути компетентним в системі європейського життя та європейської освіти і формувати в учнів європейську компетентність, керівник євроклубу мусить знайомитись з міжнародним досвідом, брати участь у поїздках за кордон, брати участь в проектах міжнародного обміну та офіційних зустрічах з міжнародними партнерами. Ця діяльність приносить багато вражень та задоволення, До того ж, тим, хто не обмежує свою роботу у школі, не загрожує синдром «професійної нудьги»

Робота координатора і діяльність самого євроклубу в євроорієнтованому середовищі формує модель життєтворчої компетентної особистості школяра (рис.1.4).

Рис. 1.4. Модель життєтворчої компетентної особистості

Робота за моделлю життєтворчої компетентної особистості в гуманітарній гімназії №1 дає: можливість розвивати пізнавальні навички, творчу ініціативу, толерантність, громадський світогляд учнів. Також сприяє умінню вивчати, шукати, думати, прийматися за справу, адаптуватись та співпрацювати та гармонізувати свої відносини з людьми (таблиця 1).

Таблиця 1

**Уміння та навички, отримані в результаті впровадження моделі
життєтворчої компетентної особистості**

<p>Вивчати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уміти витягати користь із досвіду; - організовувати взаємозв'язок своїх знань і впорядковувати їх; - організовувати свої власні прийоми вивчення; - уміти вирішувати проблеми; - самостійно займатися своїм навчанням. 	<p>Шукати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - запитувати різні бази даних; - опитувати оточення; - консультуватись в експерта; - одержувати інформацію; - уміти працювати з документами та класифікувати їх.
<p>Думати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовувати взаємозв'язок минулих і дійсних подій; - критично ставитись до того чи іншого аспекту розвитку нашого суспільства; - уміти протистояти невпевненості та труднощам; - займати позицію в дискусіях і загартовувати свої власні думки; - бачити важливість політичного й економічного оточення, в якому проходять навчання та робота; - оцінювати соціальні звички, пов'язані зі здоров'ям, споживанням, а також із навколишнім середовищем; - уміти оцінювати твори мистецтва й літератури. 	<p>Прийматися за справу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - включатись у проект; - нести відповідальність; - входити до групи або колективу та робити свій внесок; - доводити солідарність; - уміти організовувати свою роботу; - --уміти користуватись обчислювальними та моделюючими приладами.
<p>Співпрацювати:</p>	<p>Адаптуватись:</p>

- уміти співробітничати та працювати у групі; - приймати рішення, залагоджувати розбіжності та конфлікти; - уміти домовлятися; - уміти розробляти та виконувати контракти.	- уміти використовувати нові технології інформації та комунікації; - доводити гнучкість перед викликами швидких змін; - показувати стійкість перед труднощами; - уміти знаходити нові рішення.

До того ж, діяльність за моделлю життєтворчої компетентної особистості школяра сприяє виробленню базових компетенцій, розроблених Радою Європи в аспекті єдиної концепції шкільної освіти для європейських країн:

1. Соціальна і політична компетентності.
2. Компетентності, що стосуються життя в полікультурному суспільстві.
3. Комунікативна компетентність.
4. Компетентності, пов'язані з виникненням суспільства інформації.
5. Компетентності, що реалізують здатність і бажання вчитися все життя.

По відношенню до особистості школяра життєтворчі компетенції виконують такі функції:

- відображають та розвивають особистісні мотиви учня до об'єкту, або процесу;
- характеризують ступінь практичної підготовки учня, готовності його діяти;
- розвивають можливості, готовність розв'язувати будь – які проблеми в повсякденному житті (побутові, соціальні, виробничі);
- зазначають дієву грамотність учня, якість його підготовки;
- розвивають усі основні групи особистісних якостей учня.

Таким чином, переорієнтація сучасної української освіти на європейські стандарти передбачає передусім підготовку життєтворчої компетентної особистості, здатної реалізувати свій творчий потенціал у суспільстві. Це вимагає модернізації освітньої галузі, сучасного підходу до організації навчального процесу, переорієнтації навчання з передачі знань на

налагодження діалогу, активне використання інноваційних технологій та методик, у тому числі інформаційних, інтерактивних форм навчання. Виконавцем цих завдань є сучасний педагог. Він має усвідомлювати свою соціальну відповідальність, бути об'єктом особистісного і професійного зростання, вміти досягти нових педагогічних рівнів, бути провідником ідей державотворення, носієм культури та загальнолюдських цінностей.

Сучасному вчителю необхідні гнучкість і нестандартність мислення, вміння адаптуватися до швидких змін умов життя. А це можливо лише за умови високого рівня професійної компетентності, наявності розвинених професійних здібностей. Тільки компетентний вчитель спроможний виховати сучасну життєтворчу особистість школяра. Вчитель, який є керівником євроклубу виконує роль координатора, провідника діяльності школяра.

Безперечно, робота в євроклубі допомагає встановити кращі контакти з учнями. У клубі можна реалізувати проекти, які зробити з класом складніше, можна створювати навчальні матеріали як для себе, так і для учнів з інших шкіл. Це відповідальні завдання, які приносять багато вражень та задоволення, сприяють формуванню життєтворчої особистості.

Отже, як засвідчує практика, Євроклуб, як інтерактивна сучасна форма організації роботи з дітьми та молоддю під керівництвом компетентного координатора, є найбільш ефективною і результативною з точки зору формування компетентної, інтелектуальної, інтелігентної, толерантної особистості, здатної швидко адаптуватись до умов сучасного суспільства, критично мислити, самореалізовуватись через самовдосконалення, сповідувати європейські цінності, бути громадянином світу, залишаючись патріотом своєї держави.

РОЗДІЛ II. ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ЖИТТЄТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА В ПРАКТИКУ РОБОТИ ГУМАНІТАРНОЇ ГІМНАЗІЇ №1

2.1. Організація роботи євроклубу «Мандрівник»

Зібратися разом – це початок.

Триматися разом – це прогрес.

Працювати разом – це успіх»

*Генрі Форд,
успішний американський підприємець*

Люди, які захоплюються якоюсь справою, часто організовують різного виду клуби, прагнуть щось спільно досягнути. В клубах зосереджуються еліта. В такій ситуації клуб стає організацією суспільної користі.

Євроклуб «Мандрівник» в Гуманітарній гімназії №1 Вінницької міської ради - це організація такого виду. Він відомий і в школі, і місцевій громаді. Його перевагами є ініціатива учнів в створенні клубу, групування учнів і вчителів в одній організації, позакласна діяльність учнів з їх власної волі.

Діяльність євроклубу «Мандрівник» в гуманітарній гімназії № 1 створює широкі можливості абсолютно для всіх (таблиця 2).

Таблиця 2

Можливості, отримані в результаті діяльності євроклубу «Мандрівник»

<i>Учням</i>	<i>Батькам</i>
<ul style="list-style-type: none"> - цікаві знання; - нові знайомства; - багато друзів; - захопливі подорожі; - розвиток і самореалізацію; - знайомство з країнами ЄС; - втілення мрій і бажань; - пізнання і відкриття нових ідей; - набуття життєво необхідних компетентцій для життя у європейському співтоваристві; - перспективи на майбутнє. 	<ul style="list-style-type: none"> - активне залучення їх до шкільної діяльності; - можливість для дитини активно та цікаво проводити вільний час; - залучення до творчої діяльності; - розширення кругозору; - поінформованість про життя в Євросоюз у цікавій формі; - соціальну адаптацію підлітка; - можливість проявити свої знання та вміння; - стимул для подальшого самовдосконалення.

<p style="text-align: center;"><i>Вчителю</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - якісне підвищення ефективності роботи у позашкільній діяльності; - нові знайомства; - співпрацю з колегами з-за кордону; - нові знання; - здобуття авторитету серед своїх колег; - налагодження співпраці між учнями і вчителями; - реалізацію власних задумів. 	<p style="text-align: center;"><i>Навчальному закладу</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - підняти престиж гімназії; - співробітництво з іншими школами за кордоном; - фаховий ріст професійних кадрів; - нові форми роботи з учнями; - залучення громади та ЗМІ до життя навчального закладу; - мотивацію батьків; - активність шкільного самоврядування.
<p style="text-align: center;"><i>Громаді</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - інформацію про ЄС; - залучення коштів, інвестицій; - вирішення місцевих проблем шляхом участі дітей у соціальних проектах; - формування свідомих членів громади, що вміють вирішувати проблеми, критично мислити; - покращення іміджу громади. 	<p style="text-align: center;"><i>Країні</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - свідомих та добре проінформованих громадян, котрі вміють компетентно вирішувати різноманітні проблеми та відповідально будувати своє майбутнє. <p style="text-align: center;"><i>Світу</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - компетентних громадян ще однієї демократичної держави; - стабільність і сталість світової системи.

В гуманітарній гімназії №1 Вінницької міської ради функціонує шкільний євроклуб «Мандрівник», створений у 2006 році (фото1, 2). Євроклуб має свого керівника – координатора та учасників, свою емблему (рис. 2.5), статут (додаток 1), програму (додаток 2), план (додаток 3) та розклад роботи.

Фото 1. Створення євроклубу «Мандрівник»

Фото 2. Учасники євроклубу «Мандрівник»

Емблема євроклубу «Мандрівник»

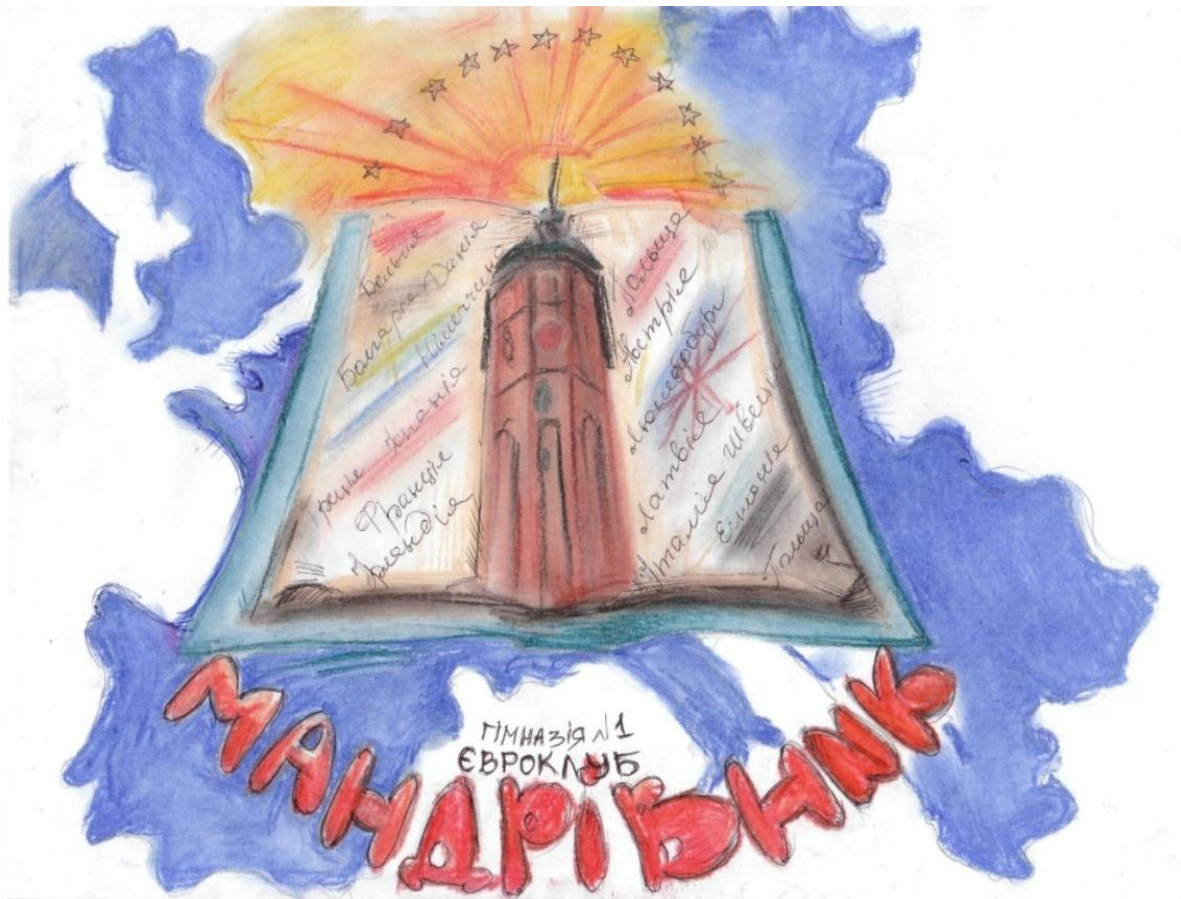

Рис. 2.5. Емблема євроклубу «Мандрівник»

Євроклуб «Мандрівник» - це:

- позаурочні заняття для дітей;
- пізнавальні зустрічі на тему Європи та Європейського Союзу;
- ознайомлення з європейськими цінностями;
- ознайомлення з особливостями міжкультурного діалогу;
- відкриття для дітей нових ідей та думок;
- формування нових навичок та вмінь у дітей методами неформальної освіти
- і просто веселе проведення часу.

Чому це ми робимо:

- щоб познайомити дітей з Європою, а також з її культурою;
- щоб розвивати неформальну освіту;

- щоб розказати дітям, як функціонує Європейський Союз;
- щоб розказати дітям про навчання, що не має бути нудним, а вони не мають бути байдужими до того, що вивчають;
- щоб розказати дітям, як можна працювати і вчитися більше і ефективніше;
- щоб показати, що школа – це не тільки шкільна парта і дошка, а це можливість приємно і корисно проводити час.

Заняття в Євроклубі – це :

- перспектива для дітей і волонтерів здобути новий досвід, знання і навички;
- тренінги креативності;
- нові можливості у майбутньому;
- краще пізнання мови та культури країн Європи.

В Євроклубі займаються учні різних класів, об'єднані спільною євроорієнтованою діяльністю. Заняття Євроклубу «Мандрівник» проходить двічі на тиждень (вівторок, п'ятниця), тривалістю в одну годину.

На разі число активних учасників Євроклубу – 15. Разом з ними можуть взаємодіяти інші гімназисти, зацікавленні ініціативою «Мандрівника».

Створений шкільний Євроклуб у 2006 році. Ініціаторами створення Євроклубу «Мандрівник» були учні гімназії №1, які відвідали під час екскурсійної подорожі місто Староховіце (Польща) та познайомились з роботою місцевих Євроклубів школи №5, гімназії №2, школи №9.

Пізніше Євроклубівці стали учасниками міжнародного проекту «Мандруючи, пізнаємо себе». За час реалізації проекту (додаток 4) наші учні познайомились та потоваришували зі школярами із Польщі, Литви, Словенії та Латвії.

Активна діяльність Євроклубу «Мандрівник» відображена в фотогалереї (фото 11-44) (додаток 5).

Участь в проекті започаткувала довготривалу міжнародну співпрацю між гімназією та школами з Польщі та Литви. Співпраця Євроклубів усіх шкіл-

партнерів сприяла розвитку міжнародних зв'язків гімназії №1. Неодноразово євроклубівці були учасниками програм міжнародного обміну з учнями школи №9 та гімназії №2 міста Староховіце (Польща).

За час роботи клубу учні відвідали Польщу, Чехію, Німеччину, Словенію, Італію та Болгарію. Влітку учасники Євроклубу відпочивали в міжнародному молодіжному таборі у Болгарії.

Євроклуб тісно співпрацює з Центром європейської інформації у місті Вінниці, товариством «Україна – Польща – Німеччина», «Асоціацією Євроклубів Вінниччини»

Але, існування шкільного Євроклубу не можливе без тісної та партнерської співпраці з дорослими. Реалізація такої форми діяльності школярів потребує кваліфікованої та постійної допомоги учителя. Проте участь педагога у проекті найбільш корисна у тому випадку, коли вчитель візьме на себе функції консультанта – радника, а головну ініціативу у процесі його реалізації будуть проявляти учні. До такої діяльності важливо залучати інших дорослих, батьків, вчителів школи, представників громадськості, ЗМІ тощо.

Дорослим необхідно сконцентрувати увагу саме на :

- планування та прогнозування результатів діяльності;
- підбір текстової та візуальної інформації, її впорядкування;
- вибір найбільш оптимальних шляхів розв'язання тієї чи іншої проблеми;
- набуття навичок ділової комунікації;
- навчання презентації результатів діяльності;
- порівняння отриманих результатів із запланованими;
- об'єктивна оцінка виконаної роботи.

Дорослі можуть поділитися власним життєвим досвідом, допомогти школярам відшукати різноманітні джерела інформації, налагодити зв'язок з ровесниками із інших європейських країн, посприяти у контакті із жителями громади, спеціалістами, представниками влади чи самоврядування. Проте вони

не повинні виконувати головну роботу: писати за школярів листи, телефонувати від їхнього імені, готувати матеріали чи ілюстрації тощо.

Отже, євроклуби корисні шкільній і місцевій громаді. Євроклуб підносить престиж школи, є важливим компонентом шкільної виховної програми, тому робить дидактично-виховну пропозицію школи більш привабливою. Клуб полегшує співпрацю з іншими школами, а особливо – зі школами інших європейських країн. Діяльність у клубі вчить учнів самостійності і відповідальності, формує лідерські та комунікативні якості, які так необхідні в сучасному суспільстві.

2.2. Методичні розробки занять Євроклубу

Сьогодні, щоб іти в ногу з часом, потрібно постійно вдосконалювати свій професійний рівень, використовувати нові інтерактивні технології в навчанні та накопичувати позитивний досвід.

Методичні розробки занять шкільного євроклубу представлені у формі тренінгів, конкурсів, рольових ігор, що сприяють формуванню сучасного європейського мислення та розвитку життєтворчої особистості.

Тема: Чому варто бути толерантним?

Казка «Про землю Четвертьландію»

Мета:

- формування навичок співпраці;
- конфронтація висловлюваних поглядів з емоціями, як івникають з конкретних складних ситуацій при реалізації казки ;
- формування засад толерантності шляхом визначення межі власної терпимості та поваги до прав і свобод інших людей *и* надання можливості досвіду описаної у казці ситуації

Методи: - інсценізація; робота в групах

Ключові поняття:

- толерантність (терпимість)

Допоміжні матеріали:

- легка тканина чотирьох кольорів (жовтий, червоний, голубий, зелений)
- написи: жовтий, червоний, голубий, зелений
- ножиці, кольорові фломастери, тасьма
- матеріал № 1 - текст казки «Про землю Четвертьландію».

Кількість годин: 3

Хід заняття:

1. Підготуйте приміщення, звільніть місце для виконання вправи та запросіть учасників до спільної гри.

2. Попросіть учасників щоб вони розділились на чотири групи і роздайте їм всі необхідні матеріали для інсценізації казки «Про землю Четвертьландію» та допоміжний матеріал № 1.

3. Кожна група повинна отримати: аркуші паперу, ручки, тканину (2 шт.) обраного кольору (жовтого, червоного, голубого, зеленого), ножиці, клей, комплект конторських скріпок.

4. Вам потрібно буде читати чергові уривки казки «Про землю Четвертьландію» та пояснювати незрозумілі моменти.

5. Після презентації необхідно обговорити з учасниками їх участь у казці. Зверніть особливу увагу на:

- мету виконання вправи;
- співпрацю;
- емоції, які були викликані в кожній групі;
- суб'єктивне сприйняття представленої реальності та індивідуальні відчуття кожного з учасників групи;

6. Підведіть підсумок події та пригадайте головну мету вправи - формування толерантного відношення шляхом участі у інсценізації казки «Про землю Четвертьландію».

Дефініція поняття толерантність:

«Толерантність - здатність індивідуума сприймати та визнавати право інших людей на думки, які відрізняються від власних, а також особливості поведінки та способу життя. Толерантність проявляється у ненав'язуванні меншості

перспективи домінуючої групи та в повазі до різних форм самовизначення, преференцій та цінностей.

Толерантність - це зустріч і діалог, це взаємозбагачення, взаємонавчання, визнання різноманіття як багатства, це переконання, що в кожного є добрі та міцні сторони, це вміння помічати подібне та близьке.

Барбара Вайгл

Інсценізація створена для того, щоб усвідомити дітям та молоді що кожна людина унікальна, неповторна індивідуальність. З дитинства вчимося приймати інших людей. Різноманітне у суспільному і культурному сенсі середовище об'єднує взаємний обмін цінностями. Те, що ми будемо давати - любов, відповідальність, довіру, дружбу, толерантність, безпеку або неприймання, егоїзм, конформізм, зневагу - залежить від нас. Діти вчаться на прикладах середовища, в якому живуть.

На правильний психічний, фізичний та суспільний розвиток дитини впливає, в першу чергу, його найближче оточення: батьки, вчителі, однолітки. Атмосфера, в якій виховується дитина, норми та цінності, яких вона вчиться з наймолодшого віку, проявляються пізніше у дорослому житті. Потреба в любові, дружбі, розумінні, відчутті безпеки вчить боротьбі з усім, що загрожує тим відчуттям. Тому герой казки «Про землю Четвертьландію» - малий хлопець якого звать Горошок *«...Зробив те, що відразу повторили інші діти. Наплював на визначений крейдою кордон. Потім розтер слину ногою. Крейда зникла. Інші діти зробили те саме. Плювали та витирали крейду до тих пір, поки від кордонів не залишилось і сліду. Тоді діти почали сміятись, і дуже обережно обіймались: зелені - жовті, жовті - голубі, голубі - червоні, червоні - зелені і довго так обіймались, ... А коли вже всі діти носили кольори «Четвертьландії», то їх думки, мрії, відчуття та бажання стали кольоровими. Кожна дитина почала розуміти іншого...*

Допоміжний матеріал № 1

Казка «Про землю Четвертьландію»

Частина I

Ця земля - кругла як налисник, а через те що на ній розташовані чотири країни, називається «Четвертьландія».

В першій країні все зелене: будинки, вулиці, машини, телефони, дорослі та діти. В другій країні все червоне: дерева, ванни, цукерки, дорослі та діти. В третій країні все жовте: мітли, лікарні, квіти, будівничі ліси, дорослі та діти. В четвертій країні все голубе: ліхтарі на перехрестях, меблі, мости, зубні щітки, велосипеди, дорослі та діти. (Учасники виготовляють сценічні костюми - 10 хвилин).

В усій «Четвертьландії» діти народжуються кольоровими. Але дорослі дивляться на них своїми зеленими, червоними, жовтими або голубими очами, голублять їх своїми зеленими, червоними, жовтими або голубими долонями - поки вони не зробляться одного кольору. Частіше за все це відбувається дуже швидко.

Одного разу, у зеленій країні народився хлопчик, якого назвали Горошок. Коли йому виповнився рік, він ще був трошки кольоровий. Це почало викликати занепокоєння, але в кінці кінців, Горошок став зеленим, так, як треба. (Учасники придумують державні гімни та малюють герби -15 хвилин).

У «Четвертьландії» діти не мусять ходити до школи. Найголовніше, щоб вони знали: в зеленій країні визнається тільки зелений колір, в червоній країні визнається тільки червоний колір, в жовтій країні визнається тільки жовтий колір, в голубій країні визнається тільки голубий колір.

І для того, в червоній країні і вдень і вночі видніють транспоранти: «Зелений, жовтий та голубий кольори - це обман» - на них можна прочитати, «тільки червоний колір є справжнім». Та лунає полунична пісня - гімн червоної країни.

В голубій країні скрізь розвішані плакати з написом «Голубий, голубий, голубий!» і кожного разу, коли діти вдивляються своїми голубими очами в написи на плакатах, їх голубі п'ятки сверблять і вони миттєво починають танцювати сливове танго.

В жовтій країні кричить мегафон: «Голубий, червоний та зелений кольори - нічого не варті. Жовтий - найкращий!». Дітлахи знімають жовті шапочки з голів і танцюють лимонний блюз.

А в зеленій країні стоїть в парку робот, який вміє розмовляти: «Будьмо зелені. Якщо побачите червоний, голубий, жовтий - не вірте».

Одного разу Горошок запхав до рота робота шматок зеленого сиру і протягом трьох днів робот говорив тільки «а-ба-бу-га-ла-ма-те». Дітям це дуже сподобалось. (Учасники придумують гру зі своїм кольором - 5 хв.).

«Жовтого дня» - так вітаються між собою діти в жовтій країні. Це тому, що жовтий колір - найкращий. Після цього йдуть кататись на роликах кольору дині та випускають з кліток жовтих канарейок. Часами сідають та мріють. Безперечно, їх мрії жовтого кольору, вони не знають інших кольорів. Мріють про лев'ячий клик, солом'яний капелюх, персикове желе, жовту поштову машину, світлячків. Коли через деякий час відкривають свої очі, відчувають легке незадоволення. Але не можуть пояснити чому.

В червоній країні відбуваються великі червоні забави: кидають помідорами у вечірнє сонце, а сонце ковтає ці помідори. Пізніше, коли на вулиці смеркає і в будинках запалюють червоні вогні, діти сідають та мріють, замислено дивлячись в даль. А всі їх мрії, відомо, помальовані червоним. Іноді відчувають, що їм чогось не вистачає, але ніколи про це не розмовляють.

В голубій країні діти бавляться так: «Небо» - говорить одна дитина, а інша їй відповідає -«голубе», дим - голубий, папужка - голуба, незабудка - голуба. І так без кінця, доти, поки не змучаться. Пізніше беруться за руки та вигадують різні речі. Вигадують голубе морозиво, голубий сніг, голубу музику, голубих коней. Іноді в когось болить зуб. Біль тоді голубий. Це очевидно!

В зеленій країні найбільшу втіху приносить дітям скакання через кактуси. Якщо хтось з дітей не підскочить на необхідну висоту, до заду вбиваються гострі колючки. Є ще одна весела гра - в жабки. А рахувати травинки - нудно. Коли в це бавляться, починають позіхати. Тоді сідають на зелені паркани та починають вигадувати різноманітні зелені речі: м'ятний лікер, салат з огірків,

п'ять метрів шлангу для підливання городу і ще багато чого іншого. Тільки Горошок забажав собі якось червону крапку. Таку малюсіньку-малюсіньку. На щастя міліція про це не довідалась.

В «Четвертьландії» живе король, який вирішив видати свою доньку заміж. Мешканці країн вирішили укласти весільне меню - безперечно, свого кольору (Учасники укладають весільне меню дотримуючись свого кольору - 10 хвилин).

Міліціонери з кожної з країн повинні щоденно о шостій рано відновлювати намальовані крейдою кордони. Вони розчісують своє червоне, голубе, жовте, зелене волосся червоними, голубими, жовтими, зеленими гребінцями та йдуть на роботу. Ввечері, як і всі дорослі, вони повертаються до дому і перед вечерею читають молитву: «Жовтий Отче Наш» - моляться в жовтій країні, «дякуємо Тобі за те, що ми жовті. Спаси нас Боже».

А в інших країнах моляться до голубого, зеленого і червоного Бога. І кожен молиться тільки за себе.

Не можна сказати, що країни в «Четвертьландії» відрізані одна від одної. Можна дзвонити по телефону. Наприклад, з голубої країни до зеленої або червоної. З жовтої країни можна подзвонити до голубої. Але телефони не відповідають. Телефонні кабелі перерізані. Діти про це прекрасно знають і не намагаються дзвонити.

Частина II

Одного дня сталось щось неймовірне. Посередині зеленої країни вироста жовта троянда. Яка вона була прекрасна! Але дорослі, що проходили поруч, кривились так, ніби проходили біля помийної ями. Це не тривало довго. На місце прибуло 35 міліціонерів і порубали троянду 35 шаблями. Цього дня у Горошка випала ложка до тарілки зі шпинатом. Шпинат забризкав усе навкруги. Але нічого не сталось, тому що кімната і так була зелена. Батьки Горошка також. Тільки тарілка тріснула. Більше нічого. У будь-якому разі, не було видно і не було чути нічого особливого. Але чомусь всі діти в «Четвертьландії» почали відчувати непокій. Від хвили коли тріснула тарілка.

Раптом усі діти з червоної країни побігли до місця, де перетинаються кордони всіх країн. Діти з голубої країни також туди побігли, і з зеленої, і з жовтої. Коли вже всі туди прибігли, почали приглядатись один до одного. Без слів. А Горошок зробив те, що відразу повторили інші діти. Наплював на визначений крейдою кордон. Потім розтер слину ногою. Крейда зникла. Інші діти зробили те саме. Плювали та витирали крейду до тих пір, поки від кордонів не залишилось і сліду. Тоді діти почали сміятись, і дуже обережно обіймались: зелені - жовті, жовті - голубі, голубі - червоні, червоні - зелені і довго так обіймались, до того часу аж кожна дитина не обняла всіх інших. Спочатку нічого не помітили. Почали бавитись забувши про те що говорив робот в парку, мегафон, плакати і транспаранти. Повільно діти переставали бути одного кольору. На зелених з'являлись червоні, голубі та жовті плямки. На голубих - зелені, червоні та жовті. З жовтими та червоними відбувалось те саме. (Учасники перетворюють свої костюми на різнокольорові - 4 хв.)

А коли вже всі діти носили кольори «Четвертьландії», то їх думки, мрії, відчуття та бажання стали кольоровими. Кожна дитина почала розуміти іншого і стала володіти цілою «Четвертьландією». Ще ніколи не було так радісно - разом співають лимонний блюз, скачуть через кактуси, вигадують голубий сніг, кидають помідори у вечірнє сонце. Дорослі роблять великі від здивування очі, але вони безсильні, бо вже немає дітей одного кольору. Деякі батьки також бажать бути різнокольоровими. Вони дуже стараються і навіть з'являються на них несміливі кольорові плямки, наприклад на батьках Горошка. Але по-справжньому кольорові тільки діти... (Всі учасники беруть участь у спільній грі.

Можете запропонувати гру: «Гноми ловлять тролів, тролі ловлять ельфів, ельфи ловлять гномів»)

Підготовлено на основі казки Джіні Рак-Поке.

Тема: Євроклуб та права дитини

Мета: навчити дітей орієнтуватися у своїх правах та обов'язках, вміти використовувати їх у сучасній правовій державі.

Обладнання: кількість стільців у відповідальності з кількістю учнів, клубок ниток, три аркуші паперу формату А1, три упаковки фломастерів кольорових олівців. Блокноти та ручки.

Хід заняття:

1. Вчитель оголошує тему заняття учням та обов'язково зазначає, які саме дитина має права і обов'язки відповідно до чинного законодавства України, Європейської декларації прав людини. Учні складають конспект.
2. Ставимо стільці у велике коло, куди сідають всі учасники. Вчитель бере в руки клубок в'язальних ниток.
3. Вчитель тримає в руках клубок і називає своє ім'я, прізвище по-батькові, коротко розповідає про себе і про своє хобі. Потім відмотує нитку і обережно передає клубок учню, який робить теж саме. Таким чином продовжує наступний учасник.. Відбувається знайомство.
4. Після того, як учні познайомились, розділяємо їх на три групи. Учні самостійно обирають капітана своїх команд.
5. Кожній команді дається ватман, олівці і фломастери. Команди повинні намалювати проект, де будуть вказані їхні права і обов'язки, і як вони можуть ними користуватися. Наприклад, створити телефон довіри.
6. Далі обираються по одному представнику із команд, який буде презентувати роботу групи.
7. Учні можуть заздалегідь підготувати для презентації творчу презентацію (фото 17, 18) про права дитини.
8. Вчитель виносить подяку учасникам за кожен плакат. Діти займають свої місця. Вчитель дякує за проведення заняття, їх активність.

Свято – конкурс

Тема: Куди я хотів би поїхати на канікули

Мета: вивчення різних європейських країн за допомогою усного журналу, візуального матеріалу, портфолію, тощо.

Етапи участі в конкурсі:

I етап: виготовлення свого паспорта(ознайомлення з виглядом закордонного паспорта, символікою, призначенням тощо).

II етап: «пакування багажу» (визначення того, що і в якій кількості потрібно та можна брати – залежно від клімату, географічного розташування, місцевих традицій; яка валюта потрібна для цієї країни, як туди можна дістатися; який розмовник/словник потрібно придбати, які подарунки можна везти тощо).

III етап: опис подорожі.

IV етап: традиції і звичаї цієї країни.

V етап: подорожні замітки(кого і що зустріли під час подорожі: цікаві місця, вигляд житла, підприємств, людей, їхнього одягу, спосіб їхньої діяльності тощо).

VI етап: які сувеніри можна привезти з цієї країни.

VII етап: імпровізовані інтерв'ю з місцевими жителями.

Результати конкурсу: оцінюються достовірність, проходження всіх етапів, наочність, оригінальність, глибина знань про країну.

Під час роботи над проведенням свята можливе залучення посольства чи консульства країни для отримання необхідної інформації.

Отже, під час проведення занять євроклубу «Мандрівник» застосовуються різноманітні ігрові, проектні, інноваційні технології, застосовуються технології колективного творчого виховання та ІКТ.

2.3. Проектна діяльність шкільного євроклубу

Сучасне життя потребує активної творчої особистості. Виховати її можна лише впроваджуючи у педагогічну практику використання інтерактивних технологій.

Серед великої кількості сучасних інтерактивних технологій існує метод творчих проектів, який в останній час широко використовується. В основі

методу проектів лежить розвиток пізнавальних навиків, уміння самостійно будувати свої знання, уміння орієнтуватись в інформаційному просторі, розвиток критичного і творчого мислення.

Використання проектів може бути корисним для діяльності євроклубу, оскільки воно:

- дає учням практичні навички в організації власної діяльності, плануванні часу і роботі за визначеним графіком;
- дає змогу під наглядом вчителя контролювати свої досягнення;
- створює можливості для співпраці учнів один з одним;
- допомагає набутти практичних навичок публічної презентації та захисту своїх надбань та досягнень.

Реалізація проекту здійснюється кількома основними етапами.

Крок 1: На основі запропонованого проекту вчитель за допомогою учнів складає річний та перспективний плани роботи відповідно до європейських вимог у сфері освіти, типу школи, характеру навколишнього середовища та специфіки регіону .

Крок 2: Завершення таких деталей проекту:

- тема та основні цілі;
- специфічні завдання;
- способи діяльності;
- розподіл задач;
- розклад;
- джерела фінансування та їхнє використання.

Крок 3: Подання проекту директору школи або його обговорення педагогічною радою (можливо, спільно зі шкільним батьківським комітетом) за присутності учнів - членів клубу.

Крок 4: Розробка та проведення навчальної ділової гри при підготовці до здійснення проекту.

Крок 5: Здійснення проекту.

Крок 6: Оцінка проекту

Крок 7: Розповсюдження отриманих результатів:

- звіт про виконану роботу;
- інформаційні зустрічі з іншими євроклубами, сусідніми школами, місцевою адміністрацією, спонсорами, координаторами діяльності євроклубу та ін.;
- підготовка відповідної інформації для місцевих ЗМІ (публікації у шкільній та місцевій пресі, інтерв'ю для радіо-та телепрограм тощо);
- проведення щорічних зборів-конференцій євроклубів.

Проекти обмінів*Головні цілі:*

- загальне розуміння різноманітних аспектів взаємодії з іншими клубами, школами, регіонами та країнами;
- розширення мережі євроклубів в результаті зміцнення стосунків, які базуються на дружбі та взаєморозумінні, що, в свою чергу, веде до зміцнення солідарності, толерантності, рівних можливостей, об'єднання сил на захист загальних інтересів на різних рівнях (регіональному, національному, європейському, загальносвітовому);
- розробка нових методів шкільної та позашкільної роботи; нових педагогічних методів, різноманітних навчально-методичних матеріалів тощо;
- підтримка у вивченні іноземних мов;
- практичне засвоєння норм та правил усної та письмової комунікації у різних сферах спілкування рідною та іноземною мовою;
- поліпшення засвоєння знань та формування інтересу до культурної проблематики та питань, здатних відкрити загальноєвропейське коріння.

Підготовка учнівських обмінів:

- вибір клубів або шкіл-партнерів;
- підготовка попередньої інформації про діяльність євроклубу та пропозиції щодо обміну;

- вибір відповідної теми для спільного проекту або вибір відповідних тем і видів діяльності для обмінів;
- листування: попереднє листування з метою залучення учнів до участі (з'ясування їхніх інтересів, захоплень, хобі та ін.);
- обмін інформацією і документацією (газети, фото, аудіо- та відеокасети, робочі дані учасників), а також навчально-методичними матеріалами;
- використання (за умови наявності) електронної пошти;
- засвоєння та використання отриманих матеріалів у євроклубах та в навчальному процесі;
- проведення підсумкових конкурсів (вікторин) про країну - зарубіжного учасника спільного проекту.

На разі учасники євроклубу «Мандрівник» разом зі своїм координатором, вчителями іноземних мов, природознавства, екології та інформатики працюють над реалізацією міжнародного проекту «Застосування інтерактивних та інноваційних технологій для інтелектуального і компетентного забезпечення функціонування «Зеленої школи» (додаток 6).

Також учасниками євроклубу «Мандрівник» було успішно реалізовано багато проектів. Матеріали деяких з них представлені в додатках: «Культура країн Європейського Союзу» (додаток 7), «Пізнаймо, країни Європейського Союзу» (додаток 8), День Миру (додаток 9).

Таким чином, не варто обмежуватися лише обмінами учнів. Акцент, в основному, робиться на обмінах документами, інформацією та досвідом роботи, а також спільними проектами, які сприяють розвитку компетентної особистості.

2.4. Євроклуб у місцевій громаді

На сьогодні, молодь є однією з найбільш прогресивних груп населення. Без розвитку та співпраці місцевих громад з молоддю не може бути майбутнього України. Саме це і мотивує співпрацю євроклубів з громадськістю.

Євроклуб «Мандрівник» активно співпрацює з місцевими громадськими організаціями: «Вінницький Регіональний Центр інформації «Креатив», «Філософія Серця», Центром європейської інформації у м. Вінниця, що діє за підтримки М.Ф. «Відродження», товариством «Україна - Польща – Німеччина», ВОУНБ ім. К.А. Тимірязєва, Вінницьким краєзнавчим музеєм, управлінням культури і туризму Вінницької ОДА, управлінням освіти і науки Вінницької ОДА, управління освіти Вінницької міської ради, Обласною Громадською Радою при Вінницькій обласній Раді, Громадською Радою при Вінницькому міському голові, туристичним агентством «Зелена планета», представництвом польського консульства у м.Вінниці, «Асоціацією євроклубів Вінниччини». Координатор євроклубу Острадчук О.А. є членом правління асоціації Євроклубів .

Така співпраця допомагає євроклубівцям:

- більше дізнаватись про європейське співтовариство, цінності, які сповідують європейці;
- усвідомити мислення сучасного європейця;
- поширювати інформацію про діяльність свого Євроклубу «Мандрівник»;
- обмінюватись досвідом з іншими шкільними євроклубами;
- бути активними учасниками у святкуванні Дня Європи у м. Вінниця;
- брати активну участь у всіх заходах, які проводяться в рамках євроінтеграції;
- співпрацювати з партнерами, які можуть надати допомогу в розповсюдженні інформації про Європу;
- бути учасниками зустрічей з єврокомісарами та послами європейських країн;

- формувати у учнів активної громадської позиції, здатності бути гідними партнерами громадської спільноти;
- створювати позитивного іміджу України, нашого краю у Європі.

Прикладами молодіжної ініціативи Євроклубу «Мандрівник» в рамках співпраці з місцевою громадою є проект «Моя школа у ХХ столітті. Школа, що з'єднує серця» в якому Євроклубівці стали переможцями (додаток 10).

Таким чином, Євроклуб «Мандрівник» постійно реалізує різноманітні проекти. Діяльність в проектах згуртовує учасників, вчить спілкуватись з іншими, формує відвертість і толерантність, які надзвичайно важливі у суспільстві.

2.5 Результативність діяльності Євроклубу «Мандрівник»

Гімназія працює над вирішенням виховної проблеми розвитку в учнів життєтворчої компетентності, комунікативних, організаторських і творчих здібностей, без яких неможливо говорити про ініціативну, активну особистість, з почуттям громадянської відповідальності.

Під час здійснення моніторингу за діяльність Євроклубу «Мандрівник» встановлено, що з 2006 - 2014 роки значно зросла кількість активних учасників Євроклубу та учнів, які зацікавленні його діяльністю. Опитуванням (додаток 11) встановлено, що заходи, проведені шкільним Євро клубом сприяють росту громадської активності, рівню соціалізації гімназистів, рівню усвідомлення себе європейцем та росту інтересу до європейської спільноти. Разом з тим, аналіз анкетування учнів показує, що зростання інтересу до європейської спільноти відбувається в поєднанні з духовною культурою, ростом інтересу до України, її історії, культури, традицій та ростом патріотизму (рис. 2.6).

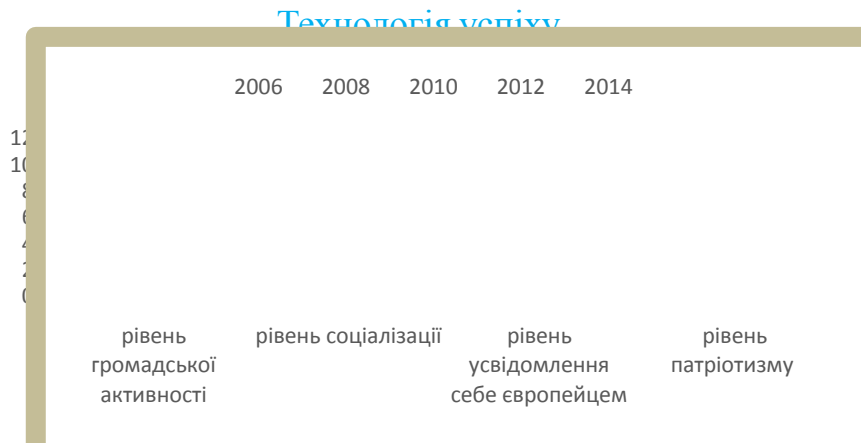

Рис. 2.6. Технологія успіху

Як сказано вище, історія створення клубу розпочалася із зустрічі учнів гімназії під час екскурсійної подорожі. Ця доленосна зустріч була висвітлена в польських ЗМІ, які мали надію на подальшу співпрацю з нами (рис.11), (додаток 12).

Для того, щоб краще познайомитись із роботою євроклубів у Європі та налагодити діяльність власного євроклубу учасники клубу разом з координатором побували у Польщі з метою вивчення клубної діяльності. В свою чергу польські друзі побували у нас з метою передачі досвіду роботи та налагодження співпраці з гімназією №1.

В число партнерів «Мандрівника» входять євроклуби із Польщі, Литви, Латвії, Словенії та ряд євроклубів з Вінниці, Вінницької області та України. Євроклуб «Мандрівник» тісно контактує з місцевими громадськими організаціями (Центр європейської інтеграції м. Вінниці, Асоціацією євроклубів Вінниччини, товариством «Україна – Польща -Німеччина», включений до регіональної та Всеукраїнської мережі євроклубів, налагоджує роботу з Представництвом Європейської Комісії.

За час свого існування діяльність євроклубу «Мандрівник» висвітлювалась в шкільній газеті «Шкільний БУМ» (рис.14), (додаток 12) регіональних та польських ЗМІ (рис.15), (додаток 12). Євроклубівці неодноразово розміщували свої статті на європейську тематику в шкільній газеті.(рис.13),(додаток 12). А стаття учасниці євроклубу Берко Оксани у

номінації «Найкраща стаття про євроінтеграцію» стала переможцем і була опублікована в журналі «Євробюлетень» №7, липень 2010 р (рис.12), (додаток 12) на тринадцятому Всеукраїнському конкурсі шкільних газет, у місті Миколаєві.

Співпраця шкільного євроклубу з редколегією «Шкільного БУМА» реалізувалась в участі в загальноукраїнському конкурсі «Mammedia:Свобода!», у якому Вінницьку область представляло п'ять шкіл. Конкурс організували Фонд «Нові Медіа» (Варшава) та ЛМГО «Інститут політичних технологій» (Львів) під егідою Мережі Центрів європейської інформації України в рамках проекту «Mammedia: Свобода».

Участь у проекті допомогла згуртуватися, навчитись працювати у єдиній команді, яка креативно висвітлила своє бачення свободи у власному проекті .

Згуртуванню учасників євроклубу допомогла реалізація багатьох власних проектів та проектів проведених громадськими організаціями (додаток 7), (додаток 8), (додаток 9), в яких євроклубівці отримали перемогу. Однією із таких перемог була участь та перемога в пошуковому обласному проекті «Пізнаймо, Вінниччину» (додаток 10).

Традиційно євроклубіці організують в гімназії проект «День миру» (додаток 9), екскурсійні проекти з метою вивчення країн Європи, різноманітні проекти, міжнародного обміну та співпраці з громадськими організаціями.

На разі учасники євроклубу «Мандрівник» разом з координатором, вчителями іноземних мов, природознавства, екології та інформатики працюють над реалізацією міжнародного проекту «Застосування інтерактивних та інноваційних технологій для інтелектуального і компетентного забезпечення функціонування «Зеленої школи» (додаток 5).

Учасники євроклубу, координатор, Острадчук Оксана Анатоліївна та навчальний заклад нагородженні грамотами, дипломами, сертифікатими за свої досягнення (додаток 13).

Традиційно в гімназії євроклуб «Мандрівник» проводить клубні змагання, святкування дня народження євроклубу; організовує регулярні зустрічі з

обговоренням проблем щодо ЄС; проводить творчі конкурси (конкурси малюнків та малюнка на асфальті, конкурс – есе, статей на задану європейську тематику (рис.12, 13, 14) (додаток 12); бере участь у випуску шкільних бюлетенів та створенні мультимедійних презентацій (додаток 8), приймає участь у святкуванні Дня Європи; організовує дні національних культур європейських країн; організовує вечори європейської кухні; бере участь в заходах на тему «Європейські свята», у проведенні вікторин за європейською тематикою; організовує обміни зі школами – партнерами європейських країн: проводить круглі столи, тренінги для старшокласників, парламентські ігри, ток-шоу, КВК, "Що? Де? Коли?" на європейську тематику.

Основні діяльність євроклубу «Мандрівник» за час його існування висвітлено нижче (табл. 4).

Таблиця 4

Основні досягнення євроклубу «Мандрівник»

Навчальний рік	Вид діяльності
2006 -2007 н.р.	<ul style="list-style-type: none"> - створення євроклубу «Мандрівник»; - встановлення партнерських відносин з євро клубами м.Староховіце (Польща) та вивчення досвіду діяльності польських євроклубів; - участь в міжнародному проекті «Мандруючи, пізнаємо себе»; - розпочато створення постійно діючого куточка євроклубу; - збір різноманітних матеріалів про Європу. - налагодження співпраці з ЦЄІ у м.Вінниці.
2007 -2008 н.р.	<ul style="list-style-type: none"> - участь в проекті обміну між євроклубівцями гуманітарної гімназії №1 та школою №9 м.Староховіце (Польща) - організація та проведення європейських читань для молодших школярів «Казкова Європа для дітей»; - розпочато співпрацю з громадською організацією «Україна –Польща-»; - налагодження спілкування через інтернет-ресурси/листування з парнерсьми євроклубами із Польщі, Литви та Словеніями;

<p>2008 2009н.р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - участь в святкуванні першого Дня Європи у м. Вінниці - завершено оформлення постійно діючого куточка «Мандруючи, пізнаємо себе»; - участь у міжнародній акції «Толерантність як шлях до Європи (I місце - 4 учня; всього 52 учасника з гімназії)»; - участь у мистецькій акції «100 м. до Європи» (створення єдиного мистецького полотна) - участь в акції «Засвіти ліхтарик толерантності»; - організація та реалізація у гімназії в рамках декадника толерантності мистецької акції «10 м. до Європи»; - I місце в обласному проєкті «Пізнаймо, Вінниччину»; - II місце в конкурсі «Креативна Європа очима вінничан»; - III місце в конкурсі «Мій паперовий друг» у м. Хмельницькому під егідою ЮНЕСКО; - участь в конкурсі «Креативна статуя Європи» в рамках Ярмарку креативності та інновацій; - участь в семінарі, організованому ЮНЕСКО в гімназії №2 м. Хмельницького
<p>2009 2010н.р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - створення та накопичення методичного матеріалу; - I місце в обласному конкурсі – кращий твір на тему «Європейське майбутнє в руках українців (Костюк Катя); - екскурсійна подорож до Польщі з метою вивчення історії, культури та традицій країни-учасниці ЄС (травень); - організація випуску інформаційних буклетів про країни-учасники ЄС; - розпочато співпрацю з євроклубами Вінниччини; - зустріч з учасниками євроклубу школи №9 м.Староховіце у Польщі. - зустріч для обміну досвідом координатора євроклубу Острадчук Оксани Анатоліївни та координатора євроклубу, директора школи №9 Славоміром Ямою (м.Староховіце); - I місце у міському конкурсі євроклубів в рамках святкування Дня іноземних мов ; - Участь та перемога у проєкті «TerazWroclaw»; Мартинюк Ірина – дипломант проєкту. - перемога на тринадцятому Всеукраїнському конкурсі шкільних газет, у місті Миколаєві; стаття учасниці Євроклубу «Мандрівник» Берко Оксани у номінації «Найкраща стаття про євроінтеграцію» стала переможцем і була опублікована в журналі «Євробюлетень» №7, липень 2010 р. - нагородження в Верховній Раді України євроклубу «Мандрівник» та шкільної газети «Шкільний БУМ» з кращу

	<p>статтю про діяльність власного євроклубу.</p>
<p>2010-2011 н.р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - екскурсійна подорож (жовтень) по маршруту «Польща(Краків) –Чехія (Прага, Карлові Вари) –Німеччина(Дрезден)»; - І місце вмістецькій акції «Я поділяю європейські цінності»; - участь у першій Skure-конференції з Сумськими євроклубами на тематику волонтерства; - участь у програма «Молодь в дії»; - II місце в обласному художньо –інтелектуальному конкурсі «Європейські країни очима школярів Вінниччини» (Тарабан Катеринна); - створення презентацій про європейське Співтовариство; - співпраця з EVS- волонтерами Центру європейської інформації у м. Вінниці Марчіном Звижиковським та Даріушом Бурачевським; - розпочато вивчення польської мови з волонтерами; - І місце в Європейських дебатах»; - участь в тренінгу « Шлях до Європи», - організація зустрічі делегації представників євроклубу школи-партнера із м.Староховіце (Польща); - нагородження в Верховній Раді України євроклубу «Мандрівник» та шкільної газети «Шкільний БУМ» з кращу статтю про діяльність власного євроклубу; - зустріч з консулом Німеччини в рамках проекту «Європа очима українця»
<p>2011 –1012 н.р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - співпраця з волонтерами Мартою Асвін та Івонною Юрковською для набуття навиків комунікації, толерантності в спілкуванні; - вивчення польської мови з волонтерами; - розпочато знайомство з європейською освітою в рамках співпраці з громадськими організаціям; - участь у вуличному дійстві у європейському кварталі «Відкрий Європу через волонтерство»; - участь і першій обласній конференції «Асоціації євроклубів Вінниччини»; - III місце в обласному конкурсі кращу креативну саморобку євроклубу «Подарунок для Євро 2012» (Корнійчук Уляна); - участь загальноукраїнському конкурсі «Медіа:Свобода!»; - участь в офіційній зустрічі делегації з дипкорпусу Представництва Європейського Союзу в Україні на чолі з Амбасадором, Головою Представництва ЄС в Україні, Жозе Мануелем Пінту Тейшейра у складі 15 осіб та делегації

		<p>європейських клубів з Республіки Молдова у складі 10 осіб. В рамках офіційної, організованою «Асоціацією євроклубів Вінниччини" зустрічі відбулась публічна дискусія за участю послів європейських країн та учасників євроклубу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення кабінету для проведення організаційних зустрічей лідерів євроклубу.
2012 2013 н.р.	-	<ul style="list-style-type: none"> - участь в міжнародному проєкті «Зелена школа» у Польщі; - проведення семінару «Європа очима учасників клубу»; - III місце в обласному конкурсі віршів «Місце України в Європі»; - участь у тренінгу для набуття навиків комунікації, проведеним громадською організацією «ЦЄІ у м.Вінниця»; - організація тематичного обміну інформацією про власний євроклуб з клубами шкіл –партнерів; - вивчення досвіду євроклубів Вінниччини; - участь координатора євроклубу в обміні досвіду організації європейської освіти у Польщі; - участь в тренінгу для набуття лідерських якостей, проведеним ЦЄІ у м.Вінниця»; - перемога у створенні креативної інсценізації до святкування Дня Європи; - зустріч з консулом Польщі в рамках проведення міжнародного проєкту по співпраці з польськими євро клубами; - відпочинок учасників євроклубу в міжнародному дитячому таборі у Болгарії для розвитку навиків комунікації з європейцями.
2013 н.р.	-2014	<ul style="list-style-type: none"> - I місце в мистецькому конкурсі «Моє майбутнє Україна європейська» (Стойка Ярослава); - здійснення екскурсійної подорожі по маршруту «Краків – Венеція –Верона –Любляна – Будапешт» в рамках проєкту з ознайомленням з історією, традиціями та звичками європейських країн; - дипломанти регіонального проєкту «Будуємо Європу у своєму домі» - участь у виставці «Креативна Європа» проведеному «Асоціацією євроклубів Вінниччини» - I місце в конкурсі «Що, Де,Коли?» - створення буклетів «Україна – це Європа»; - вивчення польської мови з волонтерами на протязі навчального року.
2014-2015 н.р.		<ul style="list-style-type: none"> - організація та проведення проєкту «День МИРУ» - отримання гранду за проєкт «Застосування інтерактивних та інноваційних технологій для інтелектуального і

	<p>компетентного забезпечення функціонування «Зеленої школи» та початок роботи в проєкті.</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення семінару на тему: «Омріяна Європа». - створення буклетів «Толерантна Європа» - золота медаль на міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» - участь в святкуванні Дня Європи - організація європейського містечка.
I семестр 2015-2016 н.р.	<ul style="list-style-type: none"> - презентація діяльності євроклубу для нових учасників клубу - проведення конкурсу малюнку на асфальті «Україна – це Європа» - налагодження спілкування через інтернет-ресурси/листування з партнерськими євроклубами із Польщі

Учасники євроклубу та його керівник неодноразово нагороджені сертифікатами, грамотами, дипломами та цінними подарунками Вінницької облдержадміністрації, Вінницької міської ради, громадських організацій «Центр європейської інформації м. Вінниці», товариства «Україна – Польща – Німеччина» мерії м. Староховіце.

Форми та методи роботи євроклубу «Мандрівник» за 2006 - 2014 роки, сприяють росту толерантних, комунікативних та лідерських якостей серед учнів, які є учасниками євроклубу «Мандрівник» (рис. 2.7).

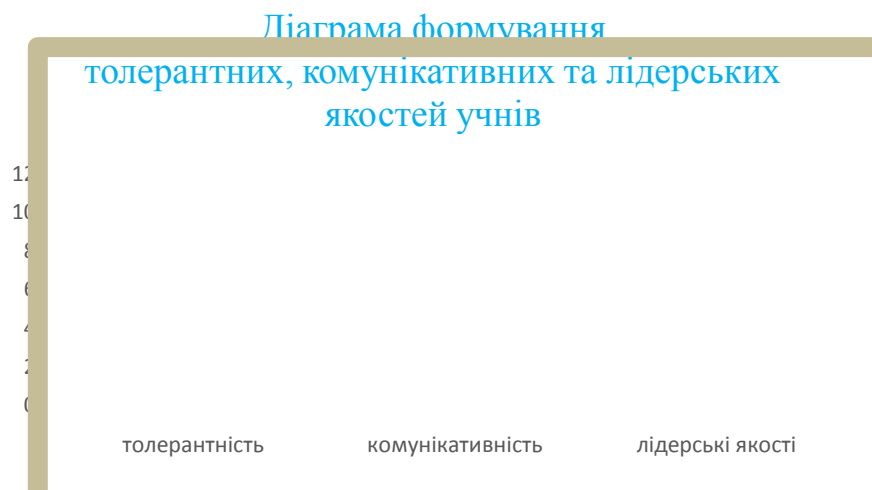

Рис. 2.7. Формування толерантних, комунікативних та лідерських якостей учнів Гуманітарної гімназії №1 ім. М.І. Пирогова ВМР.

Організація роботи євроклубу «Мандрівник» з 2006 по 2014 роки реалізується у використанні інтерактивних методів і прийомів, створенні психологічних умов для всебічного розвитку на основі гуманізації, інтеграції та інтерактивних технологій, становленні духовної культури громадянина України до європейської спільноти. Така діяльність, за результатами опитування, сприяє формуванню життєтворчої компетентної особистості школяра (рис. 2.8).

Рис. 2.8. Формування життєтворчої компетентної особистості школяра в гуманітарній гімназії №1 ім. М.І. Пирогова ВМР.

Отже, активна діяльність учасників євроклубу «Мандрівник» доводить, що вони вміють критично мислити, адаптуватись у мінливих життєвих умовах, самостійно і творчо працювати, усвідомлювати, для чого можуть знадобитися знання, грамотно працювати з інформацією, вміти бачити проблему та шляхи її вирішення.

Саме на це націлена сучасна освіта, модернізація суспільства, пошуки нового світорозуміння, європейські орієнтири України.

ВИСНОВКИ

Інтеграція України в європейський простір невід’ємно пов’язана з якістю національної системи освіти, її конкурентноспроможністю. Нещодавно Україна приєдналась до Болонського процесу. Розпочався новий динамічний етап модернізації галузі освіти. Тому сьогодні пріоритетним у навчально – виховному процесі є використання інноваційних технологій з метою підвищення якості освіти, оновлення всього навчального процесу, формування ключових компетентностей учнів. Саме сучасні європейські інноваційні технології дозволять максимально підвищити ефективність навчально – виховного процесу, дають можливість створити такі умови, коли всі учні залучаються до активної, творчої навчальної діяльності, процесу самонавчання, самореалізації, вчать спілкуватися, критично мислити, відстоювати свою позицію.

Опрацювавши джерела інформації (див. література та інтернет ресурси) та провівши моніторинг ситуації середньої школи в подільському регіоні по євроінтеграції, висвітлено наступні шляхи вирішення проблеми:

1. Ознайомитись із психолого-педагогічними основами діяльності євроклубу.

Суть діяльності євроклубу полягає в інтегруванні європейської тематики в загальний зміст української шкільної освіти, формуванні в учнів відповідних знань, особистісних, соціальних умінь та навичок для життєдіяльності в сучасному європейському співтоваристві, в якому нині активно культивується відчуття спільної культури, зближення та створення об’єднаного європейського дому. Діяльність шкільного євроклубу активізує всі аспекти особистості школяра: його інтелектуальну та емоційну сферу, індивідуальні особливості, впливає на розвиток таких рис характеру, як: цілеспрямованість, наполегливість, відповідальність, комунікабельність, адаптивність, креативність, усвідомлення моральних цінностей.

2. Розробити модель життєтворчої компетентної особистості школяра.

Формуванню життєтворчої компетентної особистості сприяє євроорієнтоване освітнє середовище, сформоване діяльністю євроклуба та професійною діяльністю координатора євроклубу.

Життєтворча особистість - це особистість, добре підготовлена до життя в сучасному суспільстві. Саме вона зможе успішно самореалізуватися у соціумі як свідомий громадянин, що здатний активно мислити; відповідальний сім'янин; високий професіонал - здатний самореалізуватись через вдосконалення та успішно функціонувати в сучасному світі; толерантний громадянин, що відчуває себе справжнім європейцем, при цьому залишаючись патріотом своєї держави.

3. Впровадити модель життєтворчої компетентної особистості в практику діяльності євроклубу «Мандрівник» гуманітарної гімназії №1 ВМР.

Результатом впровадження моделі життєтворчої компетентної особистості є активізація всіх аспектів особистості школяра: його інтелектуальної та емоційної сфери; індивідуальних особливостей, таких як цілеспрямованість, наполегливість, відповідальність, комунікабельність, адаптивність, креативність, усвідомлення моральних цінностей. Крім того, діяльність в євроклубі спрямована на розвиток навичок співробітництва і ділового спілкування в колективі, передбачає поєднання індивідуальної самостійної роботи з груповими заняттями, обговорення дискусійних питань.

4. Розроблено навчально – методичний супровід діяльності євроклубу для впровадження моделі життєтворчої компетентної особистості школяра.

Методичні розробки занять євроклубу для формування життєтворчої компетентної особистості представлені у формі вікторин, конкурсів, рольових ігор, тренінгів з використанням сучасних інноваційних методів навчання. Розроблена методика проектної діяльності євроклубу «Мандрівник» у форматі міжнародних, місцевих та творчо – інтелектуальних проектів.

Таким чином, сучасне євроорієнтоване освітнє середовище, створене діяльністю євроклуба разом з професійним керівництвом учителя – координатора, що володіє знаннями сучасних особливостей зарубіжних систем освіти та іншої культури формує компетентну особистість школяра.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Статут Євроклубу «Мандрівник» комунального закладу «Гуманітарна гімназія №1 ім. М.І.Пирогова Вінницької міської ради»

Розділ I. Мета діяльності клубу

§ 1 Метою діяльності клубу «Мандрівник» є:

- а) поширення знань про Європейський Союз та євро інтеграцію;
- б) ініціювання дискусії щодо місця України в Європі;
- в) заохочення до активної участі у суспільному житті.

§ 2 Клуб реалізовує свої цілі на території школи та поза її межами.

§ 3 Клуб прагне досягнути цілей, про які йдеться в § 1 наступними методами:

- а) організація наукових, суспільних та культурних подій: зустрічей, семінарів, презентацій, культурних заходів;
- б) самостійний пошук матеріалів на тему Євросоюзу та європейської інтеграції;
- в) дискусії на тему процесу євро інтеграції та місце України в Європі.

Розділ II. Членство у клубі

§ 4 Членом клубу може бути будь-який учень школи.

§ 5 Статус члена клубу присвоює рада клубу згідно з поданням зацікавленої особи.

§ 6 Якщо рада клубу має сумніви щодо обґрунтованості прийняття цієї особи до клубу, то вона звертається до Загальних Зборів щодо прийняття відповідального рішення.

§ 7 На вимогу ради Загальні Збори можуть відмовити у прийнятті до клубу, якщо існують поважні та обґрунтовані побоювання, що членство цієї особи могло б якимось чином йому зашкодити

Розділ III. Права та обов'язки членів

§ 8 Правом кожного члена клубу є:

- а) участь у Загальних Зборах клубу;
- б) активне та пасивне виборче право при виборах керівних органів клубу

в) складання пропозицій відносно діяльності клубу та активна участь в дискусіях на цю тему.

Обов'язком кожного члена є:

а) дотримання Статуту;

б) активна участь в ініціативах, які клуб бере на себе та допомога в їх приготуванні, узгоджена з керівництвом клубу та іншими членами;

в) підпорядкування рішенням керівництва клубу.

Розділ IV. Керівні органи клубу

§ 9 Керівними органами клубу є:

а) Загальні Збори;

б) рада клубу.

§ 10 В Загальних Зборах беруть участь усі члени клубу.

§ 11 Загальні Збори є найвищим керівним органом клубу та уповноважені приймати усі рішення, що пов'язані з діяльністю клубу.

§ 12 Загальні Збори скликаються радою клубу не рідше ніж раз на місяць та на вимогу хоча б 1/4 членів клубу.

§ 13 Загальні Збори уповноважені приймати рішення, коли в них бере участь принаймні 1/3 членів клубу.

§ 14 Загальні Збори приймають рішення абсолютною більшістю голосів (тобто голосів "за" повинно бути більше, ніж суми голосів "проти" та "утримались"), якщо інше не передбачено Статутом.

§ 15 Рада клубу складається з трьох осіб, обирається на один рік Загальними Зборами протягом півтора місяця від початку шкільного року:

а) рада, обрана у попередньому році, скликає Загальні Збори протягом трьох тижнів від початку шкільного року;

б) Загальні Збори скликають серед своїх членів Виборчу Комісію, що складається з трьох осіб;

в) до складу Виборчої Комісії не можуть входити члени ради, що складає повноваження та кандидати на членство у новій раді;

- г) Виборча Комісія готує процедуру проведення виборів, яка затверджується Загальними Зборами;
- д) Виборча Комісія приймає кандидатури до ради з числа членів Клубу;
- е) Загальні Збори обирають раду клубу шляхом проведення таємного голосування;
- є) кожен з членів Зборів може віддати голос максимум за трьох кандидатів;
- ж) членами ради залишаються три особи, що здобули найбільше голосів та одночасно дістали підтримку принаймні 1/4 усіх членів Загальних Зборів; з) якщо голосуванням не обрано усіх членів ради – проводяться довибори.

§ 16 Рада клубу:

- а) керує поточною діяльністю клубу
- б) є офіційним представником клубу;
- в) з-поміж своїх членів обирає головуючого, який керує її роботою;
- г) приймає рішення абсолютною більшістю голосів, за присутності принаймні двох членів.

§ 17 Загальні Збори можуть відкликати раду клубу або окремих її членів перед закінченням скликання більшістю мінімум 2/3 голосів; у такому випадку проводяться нові вибори.

Розділ V. Координатор клубу

§ 18 Координатор клубу сприяє його діяльності, є посередником у контактах з педагогічною радою та дирекцією школи.

§ 19 Координатор клубу обирається на підставі консультації між членами клубу, дирекцією школи та педагогічною радою.

§ 20 Цей Статут стає чинним після прийняття його принаймні 2/3 членів клубу, після консультацій з опікуном клубу та дирекцією школи.

§ 21 Зміни у Статуті приймаються Загальними Зборами більшістю мінімум 2/3 голосів, після консультацій з опікуном клубу та дирекцією школи.

Додаток 2

**Авторська програма занять євроклубу «Мандрівник» комунального
закладу «Гуманітарна гімназія №1
ім. М.І.Пирогова ВМР» Остродчук О.А.**

Мета програми:

- Оволодіння вихованцями елементарними знаннями про Європу та Євросоюз шляхом підвищення їх культури, розвитку естетичних та патріотичних почуттів,

Основні завдання:

- Систематично та послідовно надавати гуртківцям розширені знання про Європу і країни, що входять до складу ЄС,
- Створювати умови для формування і осмислення молоддю власної позиції щодо ролі європейського співтовариства,
- Сприяти моральному, розумовому та фізичному розвитку вихованців,
- Сприяти вмінню гуртківців виражати своє бачення щодо майбутнього України, як сусіда або майбутнього члена ЄС,
- Сприяти зростанню усвідомлення молодими людьми важливості питань, що стосуються Європи та сприяння отриманню дійсно унікального навчального досвіду,
- Систематично та послідовно виховувати у молоді цінності, визначальні для існування людського суспільства,
- Стимулювати учнів до пізнавальної активності щодо питань європейської та євроатлантичної інтеграції,
- Систематично активувати самостійний пошук нових знань і формувати розуміння адекватної інформації з питань європейської та євроатлантичної інтеграції,
- Виробити навички роботи в групі інтерактивними методами навчання

№п/п	Тема	Зміст заняття
1	Вступне заняття. (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> - Вступне заняття. Організація роботи. Цілі, завдання та зміст роботи гуртка. Правила техніки безпеки. Знайомство та інтеграція групи. Складання правил роботи у групі. Анкетування. - Шкільний Євроклуб форма реалізації європейської освіти в школі. Знайомство із досягненнями шкільного клубу.
2	Європейські та світові цивілізації. (8 год.)	<ul style="list-style-type: none"> - Поняття процивілізації. Типи цивілізації «Захід і Схід». - Головні риси Європейської цивілізації. - Знайомство з ЄС - Сучасна карта Європи. - Коротка історія Європи. - Практичне заняття. Конкурс «Пізнаймо Європу». - Творче заняття «Подарунок Європі» Виготовлення творчих робіт. - Творче заняття «Подарунок Європі». Презентація робіт.
3	Склад європейського континенту. Європейські країни. (11 год.)	<ul style="list-style-type: none"> - Поняття про склад європейського континенту. - Географічне положення Європи. Поняття про європейські країни. Історичний шлях розвитку європейських країн. - Населення Європи. Особливості вікової та статевої структури населення Європи. - Сучасний стан розвитку європейського

		<p>суспільства.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Місце України в європейській історії. Спільні та відмінні риси української та європейської історії. - Місце Європи у розвитку сучасного світу. - Створення та презентації презентацій «Європейські країни», 1 заняття. - Створення та презентації презентацій «Європейські країни», 2 заняття. - Створення та презентації презентацій «Європейські країни», 3 заняття - Конкурс «Що я знаю про країни Європи» Європейське бінго. - Створення та презентації презентацій «Місце Європи у розвитку сучасного світу»
4	Політичний і правовий устрій європейського континенту (9 год.)	<ul style="list-style-type: none"> - Форми правління та державного устрою сучасних європейських держав. - Останні зміни на карті Європи. - Поняття «правова держава». Роль права у світовому та європейському суспільстві. Захист прав людини в Європі та світі. - Права дитини. Створення творчого проекту. - Світові та європейські організації. - Європейський Союз. Нормативно-правова база Європейського Союзу. Основні вимоги для вступу до ЄС. - Основні етапи та сучасні тенденції

		<p>європейської інтеграції.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розвиток та перспективи міжнародного співробітництва. - Створення презентацій «Європейські держави в світі». - Створення презентацій «Європейський Союз». - Створення презентацій «Головні інституції ЄС»
5	<p>Соціально-культурний розвиток Європи. (15 год.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Основні цінності європейської цивілізації. - Шляхи формування європейської культури. Шляхи розвитку європейської культури. - Мовна палітра сучасної Європи. Європейська культурна самобутність. - Охорона культурної спадщини народів світу. - Права національних меншин в європейських державах. - Релігія в житті сучасного європейця. Основні релігії в країнах Європи. - Толерантність в країнах Європи. - Особливості освіти європейського виміру. Болонський процес. - Освітня стратегія Ради Європи. Європейські освітні мережі та програми. - Освітні європейські програми. - Українці - співтворці європейської культури. Європейський культурний

		<p>вплив на Україну. Внесок України в культурну спадщину Європи.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спільні проблеми і здобутки європейських держав в галузі культури. - Створення презентації «Європейська культура». - Створення презентацій «Релігія в житті європейців». - Створення презентації «Освіта в Європі» - Створення презентації «Україна – європейська країна»
6	<p>Організація економічного життя в Європі. (4 год.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Місце Європи в глобальній економіці. Глобалізація та її основні складові. - Вплив глобалізації на національну економіку країн. Європейський економічний простір. - Передумови економічної та валютної інтеграції ЄС. Національна валюта країн ЄС. Історичні та економічні передумови введення євро. - Загальна економічна ситуація в Україні.
7	<p>Глобальні проблеми людства. Європейські шляхи розв'язання проблем. (6 год.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Проблеми війни та миру та їхній прояв в історії Європи. Наслідки двох світових війн ХХ століття. - Основні заходи європейських країн щодо збереження миру на планеті - Демографічна проблема та причини її загострення. Шляхи розв'язання демографічної проблеми в європейських

		<p>країнах.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Екологічні проблеми та їхні наслідки. - небезпечні хвороби та їхнє поширення в Європі. ВІЛ/СНІД. - Створення презентацій «Глобальні проблеми людства», «Глобальні проблеми людства», «Україна у вирішенні глобальних проблем»
8	Шляхи інтеграції України в Європу. (3 год.)	<ul style="list-style-type: none"> - Інтеграційні процеси в сучасній Європі. - Інтерактивне спілкування: шляхи інтеграції України в Європу - Розвиток та перспективи міжнародного співробітництва. Співпраця роботи євро клубів. Проектна діяльність в роботі євро клубів.
9	Підсумкове заняття. (1 год.)	<ul style="list-style-type: none"> - Активна участь Підведення підсумків роботи клубу. участі в організації та проведенні заходів євро клубу, у житті громади та Всеукраїнських і Міжнародних змаганнях та конкурсах на європейську тематику.

Методичні рекомендації.

Програма гуртка «Європейський клуб» розрахована на 64 години, як гурткова робота у комунальному закладі «Гуманітарна гімназія №1 ім. М.І.Пирогова ВМР». Програма передбачена для старшокласників, які задіяні в діяльності клубу з середньої школи. Передбачено інтерактивні підходи у викладенні матеріалу. Під час вступного заняття рекомендується застосовувати цікаві форми ознайомлення з програмою роботи гуртка, цілями і завданнями, очікуваними результатами, вирішення організаційних питань, створити

атмосферу співробітництва на подальшу роботу. Тему про європейські та світові цивілізації рекомендовано викладати, використовуючи методи «Ажурна пилка», «Снігова куля», лекції із презентаціями. Під час викладання теми про склад європейського континенту та європейські країни рекомендовано використовувати мультимедійні презентації, перегляд відеофільмів. Доцільно використовувати методи «Ажурна пилка», роботу у малих групах (аналіз ситуацій) та командну роботу під час ознайомлення із темою про політичний і правовий устрій європейського континенту. Тему про соціально-культурний розвиток Європи рекомендовано викладати, використовуючи мультимедійні презентації, перегляд відеофільмів, різноманітні вікторини, метод «7 розумів» (презентація одного із способів мислення). Про організацію економічного життя в Європі краще дізнаватись вихованцям під час роботи за методом «Ажурна пилка», мультимедійні презентації, дискусії в групах. Доцільно використовувати методи «SWOT», «Дебати», «Мозковий штурм», аналіз історичних подій під час вивчення теми про глобальні проблеми людства та європейські шляхи розв'язання проблем. Під час знайомства із темою про шляхи інтеграції України в Європу рекомендовано детально ознайомити учнів із методом проектної діяльності та його компонентами, що допоможе у подальшій ефективній роботі над запропонованою темою. Усі заняття пов'язані опануванням знань про людину, її життя і безпеку в природі, суспільстві, історії, які вчать про взаємозалежний світ і вразливе життя. І сам навчальний процес наповнюється загальнолюдським ціннісним і патріотичним змістом і спрямованістю, які є вкрай важливими в наш час державотворення, становлення і визначення пріоритетів нації, її участь в глобальних і інтеграційних процесах.

Учні повинні знати:

- Короткі відомості про цивілізації. Головні риси Європейської цивілізації.
- Відомості про склад європейського континенту. Історичний шлях розвитку європейських країн. Населення Європи.
- Про Європейську культурну самобутність.

- Політичний і правовий устрій, економічний та соціально-культурний розвиток Європи.
- Основні положення глобалізації.

Учні повинні вміти:

- Розуміти місце України в європейській історії.
- Визначати спільні та відмінні риси української та європейської історії.
- Розуміти місце Європи у розвитку сучасного світу.
- Розуміти спільні проблеми і здобутки європейських держав в галузі культури, освіти, науки, економіки та політичного життя.

Учні повинні мати навички:

- Самостійно удосконалювати знання про європейське розв'язання проблем глобалізації світу.
- Самостійної роботи в проектній діяльності.
- Визначення власної позиції щодо подальшої євроінтеграції.

Додаток 3

**План роботи євроклубу «Мандрівник» комунального закладу
«Гуманітарна гімназія №1 ім. М.І.Пирогова Вінницької міської ради»
для 5-8 класів**

МІСЯЦЬ	НАПРЯМКИ РОБОТИ
ВЕРЕСЕНЬ	Затвердження плану роботи Формування складу євроклубу Посвята в члени євроклубу
ЖОВТЕНЬ	Збір і поширення матеріалу на тему «Європа – наш спільний дім» Звіт відповідальних за листування та пошуки партнерів Розробка пропозицій щодо проведення обмінів.
ЛИСТОПАД	Збір і поширення матеріалів на тему «Україна в об'єднаній Європі».

	Звіт про проведення Інтернет-пошуків Реалізація програми обмінів
ГРУДЕНЬ	Збір і поширення матеріалів на тему «Європейські цінності та стандарти» Звіт про реалізацію програми обмінів. Звіт відповідальних за зв'язки з громадськістю
СІЧЕНЬ	Збір і поширення матеріалів на тему «Сучасні реалії та перспективи євро інтеграційного розвитку України» Підбір матеріалів для тематичних виставок Тренінг «Європейські цінності і українська молодь»
ЛЮТИЙ	Збір і поширення матеріалів на теми «Актуальна інформація про Євросоюз», «Європейська інтеграція – магістральний розвиток континенту» Звіт про листування та Інтернет – пошуки Розробки плану проведення Дня Європи
БЕРЕЗЕНЬ	Збір і поширення матеріалів на тему «Історія України – історія Європи» Огляд інформації на європейську тематику в ЗМІ Створення каталогу «Віртуальна Європа»
КВІТЕНЬ	Участь в організації і проведенні заходів на європейську тематику Участь в конкурсах і проектах Презентація роботи євроклубу
ТРАВЕНЬ	Святкування дня Європи Підсумки роботи євроклубу за рік

Додаток 4

Міжнародний проекту «Мандруючи, пізнаємо себе»

ON THE EUROPEAN TRAIL -WE PROMOTE OUR HOMETLAND AND GET TO KNOW OUR FRIEND'S HOMETLAND

Aims of the project:

1. Encouraging the youth to know and explore tradition, folklore, culture and history of countries which take part in the project.
2. My small homeland- ceremonies connected with region's tradition (dance, attire, music, literature).
3. We break stereotypes- looking for common roots, history, experiences.
4. Vision of common future in united EUROP

Methods of work:

1. Working in groups (youth groups appointed of students of partner schools).
2. Exchange of results of work by e-mail.
3. Common workshops organized in Gimnazjum nr 1 in Starachowice (POLAND).
4. Constant cooperation between youth groups realizing project tasks developed while workshops.

Means:

Looking for information in the Internet, literature, museums' collections etc.

1. Drawing up documentation.
2. Preparing of the presentation.
3. Publishing in the Internet.

Partners:

1. Gimnazjum(Junior High School) nr 1 w Starachowicach (POLSKA)
2. Polish School in Wolkowysku (BIALORUS)
3. Gimnazjum (Junior High School) im. Jana Pawla II w Wilnie (LITWA)
4.(UKRAINA)

DE KLARA CIA przystąpienia do programu NA EUROPEJSKIM SZLAKU

Рис. 9. Документи міжнародного проекту «Мандруючи, пізнаємо себе »

У 2006 -2007 н.р. євроклуб «Мандрівник» брав участь у міжнародному проекті: «Мандруючи,пізнаємо себе та своїх друзів.».

Діяльність проекту спрямована на вивчення історії, традицій та культури, фольклору країн, які брали участь у проекті.У ньому були задіяні шкільні євроклуби із Польщі, Словенії, Литви та Латвії.

В рамках проекту учасники шукали інформацію в літературі, музейних колекціях, інтернеті тощо. Оформляли документацію, створювали мультимедійні презентації: «Моя батьківщина», «Мій населений пункт», «Моя школа», «Новорічні та Різдвяні традиції мого народу», «Зимові види спорту в моїй країні», «Пасхальні традиції мого народу» та обмінювались ними в Інтернеті.

Реалізація проекту передбачала організаційні зустрічі на базі гімназії №2 міста Староховіце (Польща), обмін учасниками з метою вивчення історії, культури та традицій країн - учасниць. Для учасників місцевий шкільний євроклуб проводив майстер – класи, що сприяли формуванню комунікації та толерантності.

В проекті використовувались методи роботи в молодіжних групах.

Ціллю проекту було ламання стереотипів через пошуки спільного коріння, історії, звичаїв.

Познайомившись з європейськими країнами, наша молодь визначилась, що майбутнє України – в Європі.

Підсумкова зустріч відбулась у Польщі. Євроклубівці презентували свої проекти, розповідали про історію, культурні пам'ятки, традиції та звичаї свого народу. Супроводжували презентації національними піснями та танцями (фото 3 - 8), працювали в групах, брали участь в різноманітних тренінгах та майстер – класах, виконували спільні завдання, вивчали місцеві пам'ятки, обмінювались сувенірами.

Фото 3. Презентація Словенії

Фото 4. Презентація Латвії

Фото 5. Презентація Литви

Фото 6. Презентація України

Фото 7. Робота в проєкті

Фото 8. Презентація Польщі

Учасники проєкту проживали в живописному готелі, працювали та відпочивали, спілкувались англійською мовою, розвивали уміння та навички. Комунікації та толерантності навчали тренери та волонтери європейського руху.

Проєкт довів нашу єдність в різноманітності.

Результатом реалізації проєкту стали довгострокові партнерські відносини з учнями та педагогами шкіл - партнерів, особливо із Польщі. Наші навчальні заклади неодноразово співпрацювали в рамках проєктів учнівського та учительського обміну, вивченням системи роботи європейського закладу освіти, викладанням природознавства (фото 9) та англійської мови (фото 10).

Фото 9. Урок природознавства.

Фото 10. Заняття англійської мови.

Проектна діяльність висвітлювалась в польських засобах масової інформації (рис.10).

Рис. 10. Висвітлення реалізації проекту в польських газетах.

Додаток 5

Фотогалерея євроклубу «Мандрівник»

Фото 11. Учасники євроклубу «Мандрівник»

Фото 12. Мистецька акція

Фото 13. Європейські дебати

Фото 14. Посвята в гімназисти

Фото 15. Презентація прав дитини

Фото 16. Презентаці країн ЄС

Фото 17. Європейське містечко

Фото 18. День Європи

Фото 19. Мистецька акція «Я поділяю
Європейські цінності»

Фото 20. Заняття клубу

Фото 21. Євро вікторина

Фото 22. Презентація проекту

Фото 23. Доленосна поїздка до Польщі

Фото 24. Лідери клубу в УНІАН

Фото 25. Інтерактивні вправи

Фото 26. Офіційна зустріч з послами ЄС

Фото 27. Мистецька акція

Фото 28. Спілкування з послами

Фото 29. Побудова креативної статуї Європи

Фото 30. Випуск Газети

Фото 31. Проект «Казкова Європа для дітей»

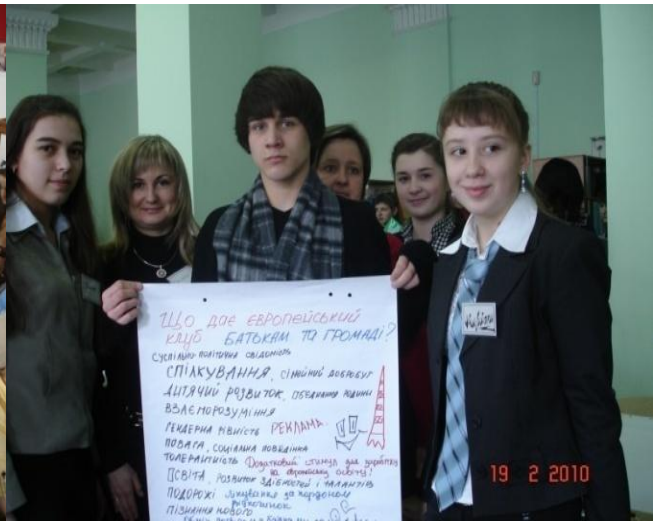

Фото 32. Презентація клубу

Фото 33. Європейське містечко

Фото 34. Презентація країн ЄС

Фото 35. Європейська інсценізація

Фото 36. Інтерактивна гра про ЄС

Фото 37. Учасники тренінгу

Фото 38. Скуре-конференція

Фото 39. Вивчення польської мови.

Фото 40. Заняття з волонтерами

Фото 41. Нагородження євроклубівців Фото 42. Нагородження в Польщі

Фото 43. «Мандрівник» на зустрічі в Консульстві Німеччини.

Фото 44. Євроклубівці на зустрічі в мерії м.Староховіце (Польща)

Додаток 6

Міжнародний проект

Застосування інтерактивних та інноваційних технологій для інтелектуального і компетентного забезпечення функціонування «Зеленої школи»

Актуальність:

- Маючи багаторічний досвід співпраці з різними навчальними закладами, а саме: зі школами Великобританії (DeaconSchool , м. Пітерборо), Польщі (Школа №9, м. Стараховіце), Німеччини (Гімназія м. Ландсберг) та Литви

(Гімназія ім. Яна Павла II, м. Вільнюс) - «Гуманітарна гімназія №1» розглядає можливості створення широкої мережі міжнародної співпраці на базі закладу. Особливістю цього проекту є створення міжпредметних та міжфахових зв'язків на міжнародному рівні та проведення бінарних уроків природничих дисциплін, іноземних мов та інформатики.

- На даний час в Україні розвивається перспектива приваблення туристів, інвестицій в розвиток України, привернення уваги до екологічних проблем та необхідності збереження культурної та природної спадщини.
- Розвиток міжнародних відносин є фінансово затратним. Так, для проведення екскурсії для групи іноземців з 20 осіб з послугами екскурсовода та перекладача необхідно 1000 грн. Впровадження проекту дозволить зекономити ці кошти.
- Беручи до уваги Положення про електронні освітні ресурси Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 05 жовтня 2012 р.
- № 1695/22007 та Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності від 26 грудня 2000 р. за № 946/5167, немає сумнівів щодо актуальності використання сучасних методів та технічних засобів навчання в освітніх закладах усіх ступенів та рівнів акредитації.
- Враховуючи те, що в гуманітарній гімназії вивчається поглиблено англійська, німецька, французька та польська мова, важливо розвивати вміння дітей користуватися іноземною мовою з метою донесення інформації про рідний край до міжнародної спільноти.
- Актуальність проекту полягатиме у співпраці з вищезазначеними навчальними закладами з метою підвищення рівня володіння іноземною мовою, розширення знань як вчителів, так і учнів у сфері країнознавства, збереження природних ресурсів та об'єктів, розвитку туризму та вкладення інвестицій в «зелений туризм».
- Робота в цьому проекті створює оптимальні умови для спілкування і засвоєння матеріалу, дає відчуття реальності та актуальності, вносить

певні елементи іронії та гумору, зменшує інтелектуальне навантаження, усуває одноманітність, посилює мотивацію до проектної міжнародної діяльності.

- Робота над даним проектом може стати привабливим компонентом шкільної програми. Вона полегшує співпрацю з іншими школами, а особливо зі школами інших європейських країн. Реалізація «Зеленої школи» вчить учнів самостійності і відповідальності. Пошук вимагає планової цільової діяльності і рефлексії того, що виконується.
- Даний проект формує лідерські вміння і навички, а саме: уміння проектувати процес, планувати діяльність, час та ресурси, приймати рішення і прогнозувати їхні наслідки, а також навички аналізу власної діяльності.
- Проект націлений на формування компетентної, життєтворчої особистості.

Мета:

- Проводити он-лайн уроки іноземних мов, екології та природознавства для набуття учнями практичних навичок використання отриманих знань.
- Реалізовувати міжпредметні зв'язки та використовувати знання на практиці у спілкуванні та при створенні проектів.
- Використовувати інтерактивні та ігрові технології, що сприятимуть засвоєнню знань про навколишній світ, розвиватимуть мислення та творчі здібності, допомагатимуть організувати цікаву роботу дітей різного віку і з різних країн.
- Розвивати навички роботи з сучасними технічними засобами, інноваційними програмами та Інтернет - ресурсами серед учнів та вчителів.
- Розвивати в учнів пошукові навички, уміння працювати в групі, комунікативні здібності.
- Розвивати креативність та творчий підхід у вирішенні заданої проблеми навчального проекту.

- Залучити учнів до активної співпраці як зі своїми вчителями, так і з учителями та учнями шкіл-партнерів.
- Розвивати експериментаторські навички та вміння спостерігати, фіксувати, аналізувати і презентувати результати проектної діяльності.
- Прищеплювати любов до рідного краю.
- Виховувати справжніх патріотів нашої держави, залучати дітей до суспільної роботи.
- Створити атмосферу здорової конкуренції, взаємодопомоги та сприяти індивідуалізації дитини як особистості.
- Формувати лідерські вміння та навички, а саме : вміння проектувати процес, планувати діяльність, час, ресурси.
- Створити позитивну та комфортну атмосферу праці.
- Виховувати любов, повагу та бажання вчитися, спілкуватися та грати.
- Виховувати в учнів впевненість та самодостатність, що допоможе їм реалізувати себе в подальшому житті.
- Залучити вчителів екології, природознавства, історії, географії, іноземних мов та інформатики не лише гімназії №1, але й інших закладів міста для участі у семінарах.

Етапи реалізації проекту:

1. Підтвердити згоду шкіл Польщі, Британії та Німеччини у співпраці в напрямку створення «Зеленої школи».
2. Окреслити напрямки співпраці з вищезазначеними закладами у формі скайп – конференцій.
3. Провести просвітницьку роботу в м. Вінниці та області з іншими навчальними закладами, екологічною службою.
4. Організувати зустріч координаторів проекту на базі Гімназії №1 та виробити план діяльності спільного проекту.
5. Створити умови для проведення спільних уроків, семінарів, конференцій тощо в режимі он-лайн на базі нашого закладу.

6. Після створення технічно обладнаного робочого місця на базі закладу вивести проект «Зелена школа» на міжнародний рівень, що дасть змогу учням гімназії та інших освітніх закладів міста разом зі своїми однолітками з Європи обмінюватись інформацією про природні об'єкти рідного краю.
7. Формувати в учнів уміння користуватись мовленнєвими уміннями та навичками, у тому числі володінням іноземними мовами, у процесі пошуку, перекладу, аналізу та презентації результатів проекту.
8. Залучити до роботи «Зеленої школи» вчителів екології, природознавства, історії, географії, інформатики, іноземних мов та адміністрації загальноосвітніх та вищих навчальних закладів міста.
9. Обмін результатами проекту «зелена школа» з партнерами.
10. Висвітлення ходу реалізації проекту через шкільні ЗМІ – газети «Шкільний бум» та „VerbaMagistri“, а також на сайті гімназії.
11. Виготовлення та обмін інформаційними буклетами українською та іноземними мовами для просвітницької діяльності.
12. Проведення підсумкової зустрічі з учасниками проекту «Зелена школа» на базі Гуманітарної гімназії №1.

Виконавці:

1. Гуманітарна гімназія №1, м. Вінниця, Україна
2. DeaconSchool, м. Пітерборо, Великобританія
3. Школа №9, м. Стараховіце, Польща
4. Гімназія ім. Яна Павла II, м. Вільнюс, Литва
5. Гімназія м. Ландсберг, Німеччина

Очікувані результати

Соціальний ефект

- Створення якісного продукту для освіти, а саме виготовлення інформаційних буклетів, які будуть містити інформацію про досліджувані об'єкти зеленого туризму;

- Привернення уваги міжнародної спільноти до природи, рідного краю для реалізації туристичних подорожей;
- Створення динамічної платформи міжнародної професійної комунікації;
- Створення сучасного простору, матеріально-технічної та науково-методичної бази для інноваційного експерименту на уроках іноземних мов, історії, географії та екології;
- Залучення учнів до участі у проектно-аналітичних семінарах, на яких вони генеруватимуть власні ідеї і доводитимуть їх до стадії проектів;
- Створення активної мережі шкіл-партнерів для розширення можливостей зеленої школи;
- Обмін досвідом у сфері краєзнавства і туризму;
- Популяризація визначних місць України для європейського туриста;
- Проведення екологічної акції «Зелене місто» для розвитку інфраструктури місцевого туризму

Соціально- економічний ефект

- Створення привабливого іміджу України, а саме Вінницької області для інвестування в туризм
- Організація та проведення екскурсій в межах проекту « Зелена школа»
- Привернення уваги до природи рідного краю та залучення міжнародних інвестицій для розвитку інфраструктури зеленого туризму;
- Підготовка волонтерів для просвітницької роботи у сфері туризму.

Прогноз щодо реалізації проекту:

1. Проведення науково - просвітницької роботи в режимі онлайн з міжнародними партнерами;
2. Створення учнями просвітницьких буклетів зеленого туризму;
3. Співпраця та розвиток комунікативних здібностей серед молоді;
4. Розширення можливостей для міжнародного співробітництва;
5. Привернення уваги європейської молоді до рідного краю з перспективою розвитку туризму;

6. Створення квітника «друзьби» (посадка кущів троянд) разом з учасниками проекту, що на разі сприяє покращенню природного середовища та естетичного вигляду навчального закладу.
7. Створення позитивної атмосфери в дія довгострокового спілкування учасників проекту «Зелена школа»
8. Створення нових напрямків та проектів роботи з учасниками проекту «Зелена школа».

Додаток 7

Презентація в рамках проекту «Культура країн Європейського Союзу» виконана учасником євроклубу «Манрівник» Чухрієм Сергієм

Слайд 1.

Слайд 2.

Слайд 3.

Слайд 4.

Королівство Данія - невелика держава, яку за розмірами можна порівняти до Московської області. До складу Данії входять - Фарерські острови в Північній Атлантиці та острів Гренландія. Розташована Данія на півострові Ютландія та островах Датського архіпелагу. З одним із них сталося непорозуміння: найбільший острів Вендюзель-Ті, як правило, не позначається на мапах. Тим не менше, це справжній острів: він розташований на північ від Ютландії й відділений від неї такою вузькою протокою, що картографи «не помічають» острова й «приєднують» його до Ютландії.

Столиця Данії Копенгаген - історичний центр країни; перші згадки про нього належать до 1043 року. Місто розташоване на островах Зеландія й Амагер. Найкоштовніший район Копенгагена - Нюхаєн (Нова Гавань). Насправді це не гавань, а канал завширшки 15 метрів, створений у 1679 році для того, щоб підвести воду до центру міста. Протягом багатьох сторіч тут зупинялися моряки, які повернулися з дальніх плавань. Вони гуляли і веселилися в незліченних - тавернах та шинках уздовж берега каналу, по сусідству з крамницями, конторами маклерів та лихварів. Зараз це улюблене місце митців, фотографів, письменників, журналістів і звичайно ж туристів.

Слайд 5.

Слайд 6.

Замок Росенборг розміщений в центрі Копенгагена. Це один із яскравих архітектурних проектів Короля Крістіана VI. Побудований в 1606 році в стилі голландського ренесансу. Задуманий як літня резиденція він декілька разів перебудовувався і розширювався і нарешті у 1624 році його завершили реконструювати. Сьогодні це музей де представлені королівські дорогоціннісні корони та інше. Щорічно мільйони туристів відвідують королівські сади розміщені на території замку.

Хамерхус - колишня данська фортеця на північній частині острова Борнхольм побудована у 1250 році. Розміщена на висоті 74 метри над рівнем моря. Відвідувачі фортеці можуть побачити Балтійське море яке оточує острів. Із півдня до фортеці проходить рівнина із рікою та лісом. Приміщення фортеці оточені декількома кільцями укріплень. Кожне кільце захищало Хамерхус від загарбників. Збоку розміщені два природні прісні озера які були джерелом води. Хамерхус є найбільшою середньовічною захисною спорудою північної Європи.

Слайд 7.

Слайд 8.

Замок Гавн - замок епохи рококо побудований на невеликому острові на південь від Зеландії. Крім того на острові ще за короля Вальдемара II було побудовано фортецю. Замок який ми бачимо було побудовано на місці старого жіночого монастиря, заснованого Маргаритою I. Кам'яний міст через ріку Сусо було побудовано після повені 1872 року. Тут розводять метеликів та тюльпани. Є колекція картин, бібліотека та музей датських пожежників. Алтарь розміщений в замку Гавн зображає генеологічне дерево Нільса Тролле у формі 64 родових гербів.

Замок Сенеборг розміщений в місті Сенеборг на острові Альс поблизу південно - східного берега Ютландії. З 1921 року в замку розміщений музей присвячений герцогу Шлезвіг. Музей володіє експонатами місцевої історії з часів середньовіччя до наших днів. В музеї відбуваються виставки предметів місцевих ремесел. Є невелика колекція картин присвячена живопису південної Ютландії. Ще наявна Велика зала довжиною 34 метри, яка була призначена для прийому гостей вечірок та балів. У 1998 році тут відбулися весільні церемонії принцеси Маргрете II та принца Олександра.

Слайд 9.

Слайд 10.

Додаток 8

Проект «Пізнаймо країни Європейського Союзу»

Мета: Познаючись з історією, культурою, звичаями та традиціями країн – учасниць Європейського Союзу.

Етапи проекту:

I етап - Організаційний: Учасники проекту разом з координатором та туристичним агентством обирають маршрут туристичної подорожі до європейських країн.

II етап - Реалізація проекту: Учасники проекту відвідують країни Європи за обраним маршрутом, знайомляться і культурними та історичними пам'ятками, місцевими традиціями та звичаями.

III етап - Підсумковий: Учасники проекту демонструють фото- та відеоматеріали, виконаних під час подорожі, обмінюються враженнями, створюють мультимедійні презентації.

Подорожі Євроклубу «Мандрівник» до європейських країн в рамках проекту «Пізнаймо країни Європейського Союзу» (фото 30 -38).

Фото 45. Верона (Італія)

Фото 46. Любляна (Словенія)

Фото 47. Будапешт (Угорщина)

Фото 48. Краків (Польща)

Додаток 9

Проект «ДЕНЬ МИРУ»

I етап. Підготовчий:

- обговорення з виконавцями актуальності проекту;
- узгодження разом з керівником плану заходів проекту;
- розподіл обов'язків;
- організація підготовку до свята.

II етап. Реалізація проекту:

- проведення акції «Голуб миру»;
- проведення флешмобу «Мир потрібен Україні, і у цьому ми єдині »;
- проведення мистецького флешмобу «Україна – європейська країна»;
- проведення конкурсу малюнка на асфальті « Європейське майбутнє України»;
- проведення флешмобу «Україна – єдина країна!»;
- проведення виставки малюнків «Мир потрібен Україні»;
- створення «Дерева Миру»;
- організація та проведення концерту для учнів гімназії та запрошених на свято воїнів АТО «Може вже досить...».

III етап. Підсумковий:

- обговорення діяльності учасників на всіх етапах проекту;
- підведення підсумків;
- обмін набутим досвідом під час організації проекту;
- демонстрація відео- та фото- матеріалів проекту (додаток 3);
- створення мультипрезентації опрезентації проекту.

IV етап. Рефлексія : Єврклубівці демонструють свої презентації та знову «занурюються» в атмосферу проекту.

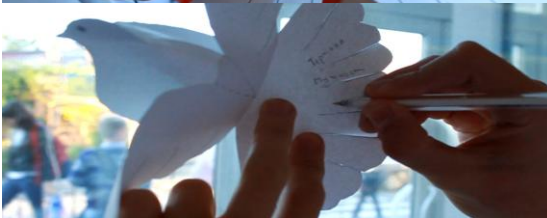
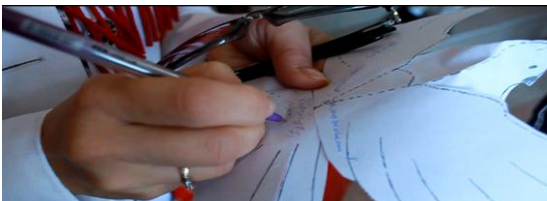
Презентація проекту «ДЕНЬ МИРУ», який був проведений
учасниками Євроклубу «Мандрівник» 20.09.1015 р.

Слайд 1. «Ні – війні»

Слайд 2. «Відстоїмо мир в Україні!»

Слайд 3. Акція «Голуб Миру»

Слайд 4. Акція «Голуб Миру»

Слайд 5. Мистецький флешмоб

Слайд 6. «Дерево миру»

Слайд 7. «Мир в країні»

Слайд 8. Флешмоб «Мир потрібен Україні і у цьому ми єдині».

Слайд 9. «Мир потрібен Україні»

Слайд 10. Флешмоб «Україна - єдина країна»

Слайд 10. Флешмоб «Україна єдина!»

Слайд 12. «Україні потрібен мир»

Додаток 10

Проект «Моя школа у ХХ столітті. Школа, що з'єднує серця»

Проект «Моя школа у ХХ столітті. Школа, що з'єднує серця» став переможцем в конкурсі «Пізнаймо, Вінниччину», який проводився в рамках програми «Чемпіони європейської освіти», проекту громадської організації «Європейський діалог» «Європейська освіта для неурядових ініціатив» за підтримки програми «Громадські ініціативи у Східній Європі», Фонду імені Стефана Баторія.

Проект спрямований на формування в молоді ціннісних орієнтирів щодо історичних пам'яток Вінниччини через залучення шкільних європейських клубів до інформативно – пошукової роботи про забуті і маловідомі культурні та історичні пам'ятники (історичні постаті, місця події, тощо).

Мета конкурсу: консолідація молоді у збереженні культурної спадщини Вінниччини як європейської цінності.

Учасники Євроклубу «Мандрівник» провели дослідницьку роботу, презентували свій проект у гімназії і у Вінницькому краєзнавчому музеї та на День Європи у Вінниці (фото 49,50).

фото 49. Презентація проекту Фото 50. Випускники школи на карті світу

Проект «Моя школа у ХХ столітті. Школа, що з'єднує серця» спрямований на вивчення історії школи №1 у ХХ сторіччі.

Євроклубівці встановили маловідомі сторінки історії школи.

Школа була побудована в 1936 році. Це було триповерхове приміщення на 400 місць. Під час другої світової війни школа була зруйнована. У 1941 році «зі школи на фронт, а із бою – в безсмертя» пішли її випускники на чолі з учителем географії Яременком Дмитром Онисимовичем. За допомогою вчителів історії та спогадів удови учителя учні дослідили біографію загиблого вчителя.

З 1946 року школа стала жіночою гімназією. В 1946 -1947 роках був перший випуск. Встановлено, хто був нагороджений першою золотою медаллю. З 1955р. школа знову змішана, поступово вона розширюється, а в 1961р. набула статусу школи з поглибленим вивченням англійської мови. З 1963р. їй присвоєно ім'я М. І. Пирогова.

Також по карті світу євроклубівці дізнались де проживають випускники школи.

Учні провели виставку шкільного обладнання минулого сторіччя та дізнались із спогадів випускників школи цікаві історії з їх шкільного життя. Поширення маловідомих фактів про школу та її випускників сприяє просвітницькій діяльності.

Додаток 11

Анкета для учнів гуманітарної гімназії № 1

1. Відчуваєте ви себе достатньо впевненими для організації необхідних заходів, що покращують життя в закладі?
2. Користуєтесь ви місцевими регіональними базами для створення проектів, вирішення громадських проблем?
3. Готові ви самостійно звертатися до громадських організацій міста для вирішення певних проблем?
4. Готові ви контактувати з представниками інших культур для організації справ у місті?

5. Причиною непорозумінь між людьми - може бути різниця культур,?
6. Релігійні розбіжності є джерелом конфлікту?
7. Доцільно приймати нові знання, вміння з країн, що різняться культурними та регіональними культурами?
8. Готові ви презентувати свій регіон як унікальний на теренах держави?
9. Може Україна стати культурним та туристичним центром в Європі?
10. Готові ви вносити власні пропозиції для покращення (на вашу думку) життя навчального закладу?
11. Готові ви брати участь в публічних обговореннях кандидатур до учнівського самоврядування?
12. Готові ви публічно висвітлювати проблеми, які бачите в навчальному закладі, регіоні?
13. Готові ви організувати необхідну, на вашу думку, справу в навчальному закладі?
14. Готові ви організувати однокласників, друзів на виконання необхідної, на вашу думку, справи поза межами школи?
15. Лякає вас думка необхідності контактувати з представниками органів виконавчої влади міста?
16. Володієте ви необхідними навиками для оформлення заяв, документів для вирішення певних питань?
17. Відчуваєте ви, що володієте достатньою кількістю знань про культурні традиції країни?
18. Ваш рівень обізнаності про культуру та традиції країн Європи – є результатом діяльності шкільного євроклубу «Мандрівник»?
19. Сприяє згуртуванню вашого колективу євроклуб?
20. Сприяє згуртуванню з однолітками участь в заходах, організованих євроклубом?

21. Готові ви доносити інформацію про ЄС до людей старшого покоління після участі в заходах, організованих єврклубом?
22. Відчуваєте ви, що стали більш вільними у спілкуванні з людьми після участі в заходах, організованих єврклубом?
23. Відчуваєте ви, що стали більш впевнено та спокійно спілкуватися з посадовими особами після діяльності в рамках проєктів єврклубу «Мандрівник»?
24. Сприяє діяльність в рамках заходів єврклубу «Мандрівник» вашому особистому розвитку?
25. Була корисною для вас діяльність в єврклубі «Мандрівник» гуманітарної гімназії №1 ім.М.І.Пирогова ВМР?

Додаток 12

Матеріали друківаних видань

Рис. 11. Стаття із польської газети

ОКСАНА БЕРКО ПЕРЕМОГЛА НА КОНКУРСІ ШКІЛЬНИХ ГАЗЕТ

Дев'ятикласниця вінницької Гуманітарної гімназії № 1 ім. М.І. Пирогова Оксана Берко стала переможцем XIII Національного конкурсу шкільних газет у номінації кращий матеріал на тему євроінтеграції України.

ОРГАНІЗУВАЛИ КОНКУРС НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ЖУРНАЛІСТІВ, НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, КОЛЕДЖ ПРЕСИ ТА ТЕЛЕБАЧЕННЯ. Серед членів журі були дипломати з Представництва ЄС в Україні.

Саме ви, молоде покоління зацікавлених в європейських питаннях українців, будете реалізовувати європейські амбіції вашої країни, — йдеться у зверненні до переможців конкурсу Голови Представництва Євросоюзу Жозе Мануела Пінту Тейшейри. — Я впевнений, що дехто з вас навіть стане експертами в цих питаннях або професійними журналістами, і тоді ми будемо з вами частіше бачитися та спілкуватися».

Подасмо нижче статтю переможниці конкурсу в «євроінтеграційній» номінації Оксани Берко, яка присвячена шкільному Євроклубу.

З ЄВРОКЛУБОМ ДО ЄВРОПИ!

Напевно, про існування Євроклубу в нашій школі мало хто здогадується. Але, як на мене, це важлива організація, яка підвищує культурний рівень учнів і допомагає їм зрозуміти важливість євроінтеграції. Детальніше мені про цей клуб розповіла його завідувача Острядчук Оксана Анатоліївна.

Усе почалося в 2006 році, коли учні 7-Б класу (теперішнього 11-Б) поїхали зі своїм класним керівником Ольгою Євгенівною у місто Стараховиця, Польща. Там вони дізнались про існування міжнародного проекту «Євроклуб». Їм ця ідея сподобалася, тому й вирішили організувати щось на зразок цього в нашій школі. Тоді учні 10-х класів (тепер уже випускники) брали участь у конкурсі «Мандруючи, пізнаємо себе» разом з учнями з чотирьох країн: Литви, Латвії, Словенії та Польщі. Зі школами інших держав обмінювалися через Інтернет інформацією про історію, самобутню культуру, давні звичаї та традиції нашої Батьківщини. Звичайно, було дуже цікаво дізнаватися про традиції та особливості святкування Нового року чи, скажімо, Великодня в інших європейських країнах.

Так розпочав роботу Євроклуб, створений на базі тих 5–10 класів. В 2009 році проводився тренінг, пов'язаний з Європейським Союзом та питанням євроінтеграції.

Учні 5 класу брали участь в акції «100 кроків до Європи» і, за аналогією, провели схожий конкурс «10 кроків до Європи» в нашій гімназії. Наша учениця Костюк Катя була учасницею літературного конкурсу «Разом до об'єднання Європи». Учні 6-Б класу Присяжна Яна, Пороховий Саша та Корнійчук Уляна стали переможцями облас-

Нагороду Оксані Берко вручає директор департаменту міжнародних відносин Коледжу преси та телебачення Вікторія Всеселюська.

ного конкурсу оригамі «Мій паперовий друг», а робота Присяжної Яни посіла III місце по Україні.

Торік на День Європи наша гімназія представляла Шотландію, що було неймовірно. Наша «шотландська делегація» посіла II місце в області на конкурсі шкіл, які презентували європейські країни. 2009 року команда учнів 9-А брала участь у грі «Брейн-ринг», запитання були про культуру Польщі. Також проводився «Брейн-ринг» на знання іноземних мов, де брали участь учні різних класів, а також випускники. Зовсім недавно члени Євроклубу взяли участь в акції «Толерантність як шлях до миру», учениця 5-Б класу Іра Мартинок виборолася особливий приз.

Отже, Євроклуб займається активною діяльністю, бере участь у багатьох благодійних та міжнародних заходах, споріднює нас, українців, з іншими європейськими національностями. Ми повинні пишатися тим, що щось подібне є у нашій школі. І кожен, напевно, має стати участю в таких заходах.

ДО УВАГИ ЄВРОКЛУБІВЦІВ

У рамках фінансованого Представництвом ЄС в Україні проекту «Підтримка мережі Євроклубів України у 2010 році» вийшов перший випуск Електронного бюлетеня для української спільноти Євроклубів. Він виходить раз на два тижні й містить інформацію про новини проекту та новини від Євроклубів. Перший випуск можна знайти на веб-сайті Представництва ЄС за адресою http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/euroclubs/euroclubs_newsletter_1.pdf. Якщо бажаєте долучитися до написання статей у бюлетень, пишть за адресою network@nasheradio.ua.

Идемо в Європу

Перше, на що ми звернули увагу дорогою до центру, був скейтпарк, де саме цього дня проходили змагання скейтерів, BMXерів та роллерів. На змагання завітали й спортсмени з інших міст. Всі вони вправно виконували різноманітні трюки, хоча були дуже виснажені, адже змагання проводилися з одинадцятої години ранку і до самого вечора.

Скульптури зайняли свої по-

ДЕНЬ ЄВРОПИ У ВІННИЦІ

Минулого року ми отримали величезне задоволення від споглядння живих скульптур, дитячих малюнків на асфальті та виступів аматорських музичних колективів.

зиці на центральній вулиці. Їх було біля п'ятидесяти. Всі вони були дуже гарно вдягнені та загримовані. Найбільше вражала їхня витримка та мужність. Упродовж кількох годин вони стояли під палючим сонцем, витримуючи спалахи фотоапаратів та розмови за їхніми спинами. Але ніхто навіть не ворухився. За виключенням команди КВН "ГудОк". Вони ганяли по всій Соборній, розважаючи людей та піднімаючи усім настрій. КВНщики інсценізували відомий кінофільм "Весілля в Малинівці". Вони навіть співали пісні під власний акомпанімент на баяні.

- Звідки така ідея? І чому саме цей фільм? - запитали ми у керівника команди та безпосереднього автора цього задуму Дениса Бровчака.

- Уже третій рік поспіль наш коледж бере участь у заходах, присвячених Дням Європи у Вінниці. Перший рік хлопці виступали у ролі Голохвастова та його друзів із фільму "За дво-

ма зайцями". У наступному було показано своє бачення фільму "Кавказька полонянка". А от у 2010 році ідея живої скульптури з'явилася випадково. Їхав у трамваї, думаючи про День Європи, побачив весілля і згадав про чудовий фільм "Весілля у Малинівці".

О третій годині дня мер на-

шого міста Гройсман Володимир Борисович вітав жителів Вінниці з цим чудовим святом. Потім міський голова подався на вулиці міста, розважаючись та сміючись разом зі всіма відвідувачами заходу. О четвертій годині юні дарування віком від трьох років "танцювали, співали, хрестиком вишивали", коротше, демонстрували найрізноманітніші таланти "на Парижі". А вже о шостій на площі біля міськвиконкому найкращі команди КВН міста продовжували розважати публіку новими жартами та мініатюрами.

Ніхто не пішов того дня незадоволеним, адже у людей не було часу сумувати. День Європи у Вінниці цього року пройшов на славу!! Що ж, побажасмо собі та всім вінничанам побільше таких свят, а керівництву нашого міста - побільше грошей, щоб їх організувати.

Катя БІЛИК, 7-Г кл.,
Леся СОЛОНЕНКО, 9-В кл.

Крокуймо до Європи

Я думаю, що всі ви бачили стенди євроклубу «Мандрівник», з яскравими фотографіями із різних куточків Шотландії. Проте мало хто знає, з чого усе почалося...

Апоштовхом до цього стало створення проекту «Моя школа у 20 столітті». Школа, що з'єднує серця» для вивчення історії нашої Першої, якій вже майже 73 роки. Учасники намагалися висвітлити маловідомі фрагменти минулого, про яке мало хто знав. Крім того вони вирішили дізнатися про те, де зараз проживають випускники нашої школи, а також дослідити історію учнів та вчителя Яременка Дмитра Онисимовича, що 1941 року з випускного вечора «пішли на фронт, а із бою – в безсмертя», провели презентації, конкурси, вікторини для учнів, створили виставку зошитів, щоденників, табелів та інших шкільних речей колишніх учнів, яку ви можете побачити на другому поверсі біля учительської, та зробили ще дуже багато іншої роботи...

Активну участь у проекті «Моя школа у 20 столітті...» брали члени євроклубу Костюк Катя, Прокопова Катя, Феняк Маша,

Берегулько Аня та Бойко Антон. Їх керівником є Остродчук Оксана Анатоліївна, вчитель біології. Таким чином активісти клубу прийняли участь у виставці, що відбувалася 17 квітня у Вінницькому краєзнавчому музеї, «Піз-

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

наймо Вінниччину», що представлялася науково-пошуковими роботами євроклубів. У своїй роботі наші учні намагалися довести те, що наша школа із своєю історією також є важливою історико-культурною пам'яткою. Клуб «Мандрівник» проводив презентацію нашої школи і став переможцем, вразивши усіх чудовим представленням.

І ось нещодавно, 12 травня, у приміщенні бібліотеки ім. К.А. Тимирязева проходив конкурс «Креативна Європа очима вінничан», де школи, в яких є євроклуби, представляли ту чи іншу країну.

Журі конкурсу наголосило, що виступи мали бути креативними та яскравими. Ця акція проводилася у рамках святкування Днів Європи в Україні за підтримки Ради Європи та Європейської Комісії. Наша школа не перший рік приймає участь у заходах щодо святкування Днів Європи, проте така акція – це дещо нове для наших учнів.

У презентації країн брали

участь багато шкіл, що підготували цікаві програми, плакати, комп'ютерні презентації. Перед початком конкурсу усі старанно готувалися: з різних кінців зали доносилися звуки співу, скрізь повторювалися слова виступу, усі переодягалися у костюми для презентації... Іноді уся ця ідилія переривалася вибухами повітряних кульок...

Наша команда виступала третьою після презентацій шкіл №7 та №16. Усі команди-учасники намагалися показати свою обізнаність у історії та культурі країни, яку вони представляли,

використовуючи їх національні костюми, мови, народні і не зс всім музику, розповідаючи про родзинки цих країн, їхніх знаменитостей... Наша команда презентувала Шотландію, як окрему, відмінну від інших, частин Британії. Учасники розповіли про історію краю, довели, що Англія Шотландія схожа на стільки, скільки Англія схожа на Німеччину. Авжеж, частина презентації проходила на англійській мові: офіційній мові Шотландії. Також усі порадував степ у виконанні наших учнів, костюми, чудові інсценізації, де діти зображали візит до туристичної фірми та чуда підготовка...

На мою думку представлення країн у всіх шкіл вийшло чудово, і я дізналася багато чого нового і цікавого для себе. Такі проекти, я вважаю, створюються для того, щоби об'єднувати людей, ознайомлювати їх культурою інших країн, бо якщо Україна хоче потрапити до Євросоюзу, її громадянам важливо знати хоча б трохи про власних сусідів та приймати участь у світовому русі.

Анастасія ЯРОВЕНКО, 10-Б кл

Рис. 13. Статті євроклубівців в газеті «Шкільний БУМ»

3 “ЄВРОКЛУБОМ” ДО ЄВРОПИ!

Напевно, про існування «Євроклубу» в нашій школі мало хто здогадується. Але, як на мене, це важлива організація, яка підвищує культурний рівень учнів і допомагає їм зрозуміти важливість євроінтеграції. Детальніше мені про цей клуб розповіла його завідувачка Острадчук Оксана Анатоліївна.

Все почалося в 2006 році, коли учні 7-Б класу (теперішнього 11-Б) поїхали зі своїм класним керівником Ольгою Євгенівною у місто Стараховіца, Польща. Там вони дізнались про існування міжнародного проекту «Євроклуб». Їм ця ідея сподобалася, тому й вирішили організувати щось на зразок цього в нашій школі. Тоді учні 10 класів (тепер вже випускники) брали участь в конкурсі «Мандруючи, пізнаємо себе». В цьому конкурсі приймали участь учні з 5 країн: Литви, Латвії, України, Словенії та Польщі. Зі школами інших країн обмінювались інформацією про історію, самобутню культуру, давні звичаї та традиції нашої Батьківщини через Інтернет. Звичайно, було дуже цікаво дізнаватися про традиції та особливості святкування Нового Року чи, скажімо, Великодня в інших європейських країнах.

Так розпочав роботу «Єв-

роclub», створений на базі тих 5-10 класів. В 2009 р. проводився тренінг, пов'язаний з Європейським Союзом та питанням євроінтеграції.

Учні 5 класу брали участь в акції «100 кроків до Європи» і за аналогією провели схожий конкурс «10 кроків до Європи»

в нашій гімназії. Наша учениця Костюк Катя була учасницею літературного конкурсу «Разом до об'єднання Європи». Учні 6-Б класу Присяжна Яна, Пороховий Саша та Корнійчук Уляна стали переможцями обласного конкурсу оригамі «Мій паперовий друг», а робота Присяжної Яни зайняла III місце по Україні.

Не оминув нашу гімназію і обласний конкурс «Пізнаймо Ві-

знатись щонайбільше про маловідомі куточки міста. Учні обрали нашу гімназію, адже у неї цікава історія, традиції, зібрано багато матеріалу про вчителів школи, які загинули під час Великої Вітчизняної війни, захищаючи Батьківщину. Також зробили карту, де були позначені країни, в яких проживають випускники нашої школи; як виявилось, їх розкидало по всьому світу. Організували виставку старих шкільних предметів: пенали, ручки, зошити, піонерські значки, до цього були залучені не тільки учні, а й їх батьки-випускники. Серед 8 шкіль-учасниць ми стали переможцями.

В минулому році на День Європи наша гімназія представляла Шотландію, що було неймо-

вірно. Наша «шотландська делегація» посіла II місце в області на конкурсі шкіл, які презентували європейські країни. В 2009; команда учнів 9-А брала участь у грі «Брейн-ринг», питання були про культуру Польщі. Також проводився «Брейн-ринг» на знання іноземних мов, де брали участь учні різних класів, а також випускники. Зовсім недавно члени «Євроклубу» взяли участь в акції «Толерантність як шлях до миру», учениця 5-Б класу Ір Мартинюк виборолла особливи приз.

Отже, «Євроклуб» займається активною діяльністю, беручи участь в багатьох благодійних та міжнародних заходах, споріднює нас, українців, з іншими європейськими національностями. Ми повинні бути горді за те, що щось подібне є у нашій школі. Кожен, напевно, має старатися прийняти участь у подібних заходах.

Оксана БЕРКО, 9-Б кл

Йдемо в Європу

В нашій гімназії існує євроклуб «Мандрівник», який продовжує свою активну діяльність вже 5 років. Неодavno наші євроклубівці побували на скайп-конференції віницьких євроклубів із сумськими. Це було, так би мовити, перше знайомство євроклубівців для початку співпраці.

Темою конференції було «Волонтерство як шлях до євроінтеграції». Між іншим, 2011 рік проголошено Європейським роком волонтерства. На початку співбесіди євроклубівці з різних шкіл Віницьчини методом мозкового штурму намагались визначити, що таке волонтерство. Як виявилось, волонтерство – це обмін інформацією, поклик серця, добровільна допомога, шлях до просвітництва, встановлення

чи молодих людей віком від 13-25 років з кількох країн з метою обговорення актуальних тем, наприклад, захист культурної спадщини, боротьба проти расизму та ксенофобії.

В нашій школі працюють два волонтери з Польщі Марчин та Дарюш, вони вчать наших молодших школярів польської мови. Їх учні розповіли колегам з Сум два віршички польською мовою. Також ми дізнались, що

і особливо наша мета перебування тут – робота з дітьми.

Я особисто була присутня на уроці польської мови, який проводили Дарек та Марчин. Діти працюють активно і всім дуже подобається те, чим вони займаються, більшість з них надіється на майбутню співпрацю з Польщею. Заняття розпочалися з осені та проходять два рази на місяць безкоштовно. На уроках польської

“МАНДРІВНИК” ПРЯМУЄ ДО ЄВРОПИ

за'язків, знайомства. Офіційним визначенням волонтерської діяльності є добровільна, неприбуткова, суспільно корисна діяльність, що здійснюється у вільний від основної роботи час. А волонтер – це людина, яка свідомо і добровільно витрачає свій час і сили на суспільно корисні справи, які не приносять їй матеріальної користі. Офіційне гасло Європейського Року Волонтерства 2011 – «Volunteer! Make a difference». Автором офіційного логотипу став українець Іван Гамаль.

На цій конференції наші євроклубівці переглянули короткий фільм про волонтерство, зокрема про акцію «Молодь в дії». Ця програма спрямована на підтримку міжкультурного спілкування і молодіжного співробітництва. На мою думку, є дуже важливим, що такі програми активізують участь молодих людей у громадському житті, сприяють спільній діяльності людей з різних культурних, етнічних чи релігійних громад, маючи на меті розвиток міжкультурного наванчання.

Європейська волонтерська служба підтримує волонтерську діяльність молодих людей, пропагує активну громадянську позицію. Учасниками можуть стати особи віком від 18 до 30 років. Також існують різні молодіжні обміни – зустрі-

в Сумах теж працюють волонтери, зокрема волонтерка Саске з Німеччини та Міхал з Польщі.

Загалом конференція була дуже цікавою та корисною. Ми багато дізнались про волонтерство та можливості українців брати участь в волонтерських програмах.

До України завітало багато гостей, так як цей рік – рік Європейського волонтерства.

Куди ж без наших сусідів? Звісно ж, до нашої школи прибули чудові вчителі польської мови – Марчин Звижиновський та Дарек Бурчачевський. Марчин родом з Плотська, а Дарек з Болгатова. На Україні вони вперше, але враження у них найкращі. Дарек та Марчин відвідали Севастополь, Бахчисарай, Жмеринку.

Ось що говорить Марчин про свої враження від перебування в Україні:

- Нам сподобалось відвідувати різні музеї, галереї, виставки у цих містах. Дуже сподобався залізничний вокзал у Жмеринці. Зараз ми проживаємо в центрі Віницьки, недалеко від гарного парку, який також відвідували. Я з Дарком був у художній галереї, красноразвачому музеї – отримали масу позитивних емоцій. Хотілося б ще відвідати музей Пирогова, думаю, що найближчим часом ми це зробимо. Нам, безперечно, подобається місто

діти вивчають не лише мову, а й історію, культуру та різні традиції польського народу.

Ось що говорить Дарек про уроки польської мови з дітьми:

- З дітьми першої школи нам легко та приємно працювати – вони схоплюють все на льоту, працюють з ентузіазмом, активні. За цей час діти багато чому навчилися.

За словами дітей, атмосфера – дружня, а відносини з вчителями – теплі.

Одна з учениць, яка навчається в Марчина та Дарека, говорить:

- Мені дуже подобаються уроки польської мови, дуже цікаво спілкуватися з людьми з іншої країни, стали друзями за цей час. На уроці ми дивимось різні фільми, слухаємо музику, танцюємо та співаємо. Кожен урок приносить масу задоволення.

Одні вивчають польську мову для загального розвитку, майбутнього навчання чи проживання в Польщі, інші хочуть багато подорожувати і знати багато мов.

Отже, ми розуміємо, що «Євроклуби» – це своєрідний шлях до євроінтеграції через міжнародну співпрацю, обмін та волонтерство.

*Оксана БЕРКО, 10-Б кл.,
Марія ВІВДИЧ, 10-Б кл.*

Рис.14 Статті про діяльність Євроклубу в газеті «Шкільний БУМ»

Сучасного українського школяра вітчизняна система освіти виховує в душі передових європейських стандартів життя і сустріко. Іншіше копе покотіня знас, яка мета розвитку України — Європейський Союз, громадянами якого вони вже будуть. Відтак вони по-совому, подитячи, але щиро хочуть долучитися до процесу пришивиднення української євроінтеграції.

Розуміючи важливість цього чинника, Міжнародне товариство "Україна—Польща—Німеччина" на теренах Вінницьчини ініціює та всіляко сприяє створенню шкільних євроклубів, які займаються просвітницькою роботою у європейській тематикі.

Одним із провідних шкільних євроклубів міста Вінниці є «Мандрівник», що діє у школі гімназії №1 ім.М.І.Пирогова. Координатором клубу є вчитель біології Оксана Острадчук, з легкої руки

но сподобалася Оксані Анатоліївни, вона побачила наскільки вона захоплює дітей. Відтак по поверненню у Вінницю твердо вирішила створити євроклуб у рідній першій школі. І вже того ж таки року члени новоствореного «Мандрівника» приймали польських гостей у себе. Особлива дружба у вихованців вінницької гімназії зав'язалася із школою №99 м.Староховіце Сьвентокшиського воєводства та її директором Славеком Ямою. Коли під-

ДІТИ, ЯКІ ЖИВУТЬ ЄВРОПОЮ

якої і виникло дане об'єднання школярів. — У 2006 році нам вдалося потрапити до участі в польському проекті «Мандруючи, пізнаємо себе», який охоплював школярів 5-ти країн: Польщі, України, Латвії, Литви та Словенії. — пригадує Оксана Острадчук. — Суть проекту полягала в тому, що протягом року дитячі групи цих країн здійснювали поїздки до Польщі, де мали змогу вивчати історію та культуру не тільки поляків, а й один одного. Діти щоразу презентували проекти, які реалізуються у їхніх навчальних закладах, обмінювалися сценаріями, ідеями, ревізітами тощо.

Допоки дітьми спікувалися польські євроклубівці, вправляючись в англійській, польській та російській мовах, з педагогами працювали методисти та тренери, які дали необхідний багаж знань для роботи з дітьми у подібних об'єднаннях.

Така учнівська форма роботи надзвичай-

них проектах, євроклубу не буде чим зайнятися у Вінниці. Але працівники товариства відкрили нам нові форми роботи, в яких наші діти беруть активну участь. Це тренінги, брейн-ринги, творчі конкурси, — діти завжди питають, коли наступний якийсь подібний захід. Ім цікаво — і це головне, — зауважує Оксана Острадчук.

Із євроклубівських досягнень координатор називає перемогу (3-тє зайняте місце) його учасниць Яни Присяжної у всеукраїнському конкурсі ікебани, який організував євроклуб з м.Хмельницького.

Також «Мандрівник» увійшов в історію школи цікавим проектом, який передбачав збір раритетних шкільних предметів, припаддя тощо. Євроклубівці із запалом відшукували зошити та портфелі своїх батьків, старших родичів та знайомих. А ще щороку у травні, до днів Європи, гімнастиці проводять захід, присвячений окремій країні Євросоюзу.

опічні Оксани Острадчук випустилися зі школи, пан Славек посприяв у пошуку нових шкіль-партнерів для вінничан. Тепер до «європейської» роботи вчителька залучила молодших школярів закладу.

— Мені дуже приємно, що ми вийшли на співпрацю із товариством «Україна—Польща—Німеччина», яке дуже допомагає інформаційно, методично. Ми думали, що, окрім участі в інозем-

ВІННИЦЬКІ ВІДОМОСТІ
Обласний інформаційно-аналітичний тижневик

Відповідальний за випуск: Леся Г
Газета видається з 1 вересня 1994 р.
Регістраційне свідоцтво ВІ № 295 від 18.10.05
ДП «Вінницькі відомості» ТОВ «ЛОГОС» ІЛ, код з
р/р 26002594840001 МФО 302699 в/р кв «ПриватБанк»
21050, м. Вінниця, вул. генерала Арсєва, 3. E-mail: v

Z wizytą na Ukrainie

Uczniowie ze Starchowic poznawali zwyczaje i tradycje ukraińskiej ziemi

Uczniowie Gimnazjum nr 1 pojechali odwiedzić swoich ukraińskich przyjaciół.

Najpierw grupy ze szkół w Winnicy, Wilnie i Lublinie gościły w Gimnazjum nr 1 w Starachowicach. Wspólne cztery dni zaowocowały przyjaźnią między uczestnikami. Biorący udział w projekcie „Na europejskich szlakach” chcieli spotkać się ze swoimi kolegami jeszcze raz. Grupa z Ukrainy zaprosiła więc do siebie delegację starachowickiej szkoły.

W czasie wizyty w Winnicy uczennice klasy Ib Aleksandra Ceglarska i Aleksandra Seweryn wraz z opiekunami Renatą Topolską i Sławomirem Jamą zwiedzali zabytki, najciekawsze zakątki regionu, ale przede wszystkim mieli okazję przyjrzeć się pracy nauczycieli i uczniów, brali udział w lekcjach, poznawali tradycje, dorobek i historię szkoły. Spotkanie zaowocowało kolejnymi pomysłami na współpracę między partnerami.

Kolejne spotkanie zaplanowano na grudzień we Lwowie. Do projektu obejmującego szkoły z Polski, Litwy, Ukrainy i Słowenii w ostatnich dniach dołączyła szkoła z Łotwy.

EWA MAJ-CZERWIŃSKA

Рис. 15 Статті в газетах Вінниці та Староховіце про діяльність клубу

**International organisation
Ukraine-Poland-Germany
Міжнародне товариство**

ДИПЛОМ

Учасника обласного конкурсу
дитячих плакатів на тему:
«Разом до об'єднаної Європи»
Євроклубу «Мандрівник»
СЗОШ №1 м. Вінниці

Голова Товариства
«Україна – Польща – Німеччина»
 Сергій Татусяк

ДИПЛОМ

Євроклубу «Мандрівник»
НВК гуманітарної гімназії №1 м. Вінниці

за III місце
в конкурсі
творчих робіт молоді на тематику толерантності
в межах «Європейського року
креативності та інновацій»
з нагоди відзначення Тижня Толерантності -2009
у м. Вінниці

09 грудня 2009р.

О. Бондар
голова ГО РІЦІ «Креатив»,
Координатор ІКІ
у м. Вінниця

СЕРТИФІКАТ

засвідчує активну участь та перемогу в обласному конкурсі «Пізнаймо Вінниччину»
євроклубу «Мандрівник» НВК: гуманітарної гімназії №1 ім. Пирогова м. Вінниці

К.І. Висоцька
Директор Вінницького
краєзнавчого музею

Н.І. Мірвас
Директор РІЦІ «Креатив»
у м. Вінниця

О. Бондар
Голова ГО «Вінницької
регіональної Центр інформації
«Креатив»

Ю. Грисяк
Голова ГО «Філософія Серця»

17 квітня 2009р.
м. Вінниця

Dyplom

ДИПЛОМ

DYPLIOM

TERAZ
WROCLAW

dla Iryny Martyniuk
для Ірини Мартинюк

za zdobycie wyróżnienia w konkursie artystycznym
zorganizowanym przez Centra Informacji Europejskiej
na Ukrainie i projekt „Teraz Wrocław” w ramach obchodów
Europejskiego Tygodnia Tolerancji na Ukrainie.

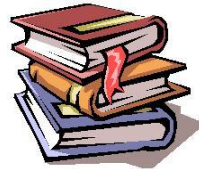
за високий художній рівень праці у конкурсі
творчих робіт на тематику толерантності,
який відбувся в рамках Європейського Тижня
Толерантності на Україні за підтримкою Мережі
Центрів європейської інформації України
та проекту „Teraz Wrocław”.

Albwide-Dudel
Koordynator Projektu „Teraz Wrocław”
Координатор Проекту „Teraz Wrocław”

Wrocław, grudzień 2009
Вроцлав, грудень 2009р.

Wrocław THE MEETING PLACE

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Євроклуби в Україні: організація роботи та успішний досвід. Методичний посібник./За редакцією Кендзьора П.І. – Львів: ЗУКЦ, 2008- 52с.
2. Європейський клуб у школі. Навіщо? Як? Чому? Підручник для вчителів та учнів./За редакцією Рафала Димека – Варшава, 2006 – 65с.
3. Як організувати шкільний Євроклуб. Паращенко Л. – Київ, 2004.
4. YES для України. Посібник для організаторів міжнародних молодіжних обмінів – Люблін, 2006 – 43с.
5. Рада Європи: Діяльність та здобутки, 1999.
6. Шаповал В. М. Державний лад країн світу. – К.: 1999.
7. Служити Європі. Популярно про установи Європейського Союзу. – К.: Європейська Комісія, 2000
8. Методика створення і функціонування євроклубів: Метод. посібник / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н. К. Крупської, Донец. обл. від-ня Укр. бібл. асоціації, Міжнар. фонд "Відродження"; Уклад. І. А. Пилипенко. – Донецьк: Ідея, 2008 – 84 с.
9. Андрій Бабаньчик Каміла Захарук Юстина Молік Йоанна П'єцик Марта Стемпень Агата Шульц. Посібник для роботи із шкільними євроклубами – Львів. Благодійна організація «Центр освітніх ініціатив», 2010 -67с.
10. Особливості створення Євроклубу: метод.посіб./ За ред.Гаюна Т.В., Смолінського М.В.- Рівне,2008- 452 с.
11. Україна в Європі:Освітній пакет/ Баранкевич З., Бобінська Є., Гзік В. та та інш.- Варшава, 2006-32 с.
- 13.Гузеев В.В.Планирование результатов образования и образовательная технология.- М.:Народное образование,2000- 134 с.
14. Садкіна В.101 цікава педагогічна ідея. Як зробити урок.- Х.:Вид.група «Основа»,2010- 278 с.
15. Державна цільова програма інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 – 2011 р.р.
16. Гальчинський А. Нові можливості євроінтеграційної стратегії України //

Політика і час. – 2003. – № 8.

17. Гонта О., Підлуська І. Корбут Д. Європейська інтеграція: крок за кроком: Посібник для журналістів. –Київ: Фонд «Європа ХХІ», 2001. –215 с.

18. Група «Євроклуби в Україні»: Української мережі європейських клубів «Euroclubs – Євроклуби – Евроклубы».

19. Європейська інтеграція: крок за кроком: Посібник для журналістів/ Укл. Дмитро Корбут – Київ: КПФ «А-Скрін», 2010.

20. Ключові факти та цифри про Європу та європейців: Пер. з англ. / Представн.

Єврокомісії в Україні та Беларусі. – Київ : КПФ «А-Скрін», 2006. – 79 с.

21. Красікова І. //Все для вчителя – 2005 – № 15 – 16. – с.36

22. Особливості Євроінтеграції // Персонал Плюс. Всеукраїнський загальнополітичний освітянський тижневик.– 2012. – №19 (476) 16-22 травня.

23. Передрій О. С. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 273 с.

24. Програми допомоги Європейського Союзу та співпраця України з ЄС – К.: ТОВ «МЕКС», 2009 – 36 с.

25. Прокопенко Л.Л. Процеси державотворення і освіта. Проект Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки. Розширення Європейського Союзу: вплив на відносини України з центральноєвропейськими сусідами. – Київ: К.І.С., 2004. – 358 с.

26. Горностай П. Рольова компетентність як умова гармонійності життєвого світу особистості // Психологічні перспективи. – 2004.– Вип. 6. – с. 23.

27. Єрмаков І. Проектний підхід у школі життєвої компетентності / Підручник для директо-ра. – 2005. – № 9-10. – с. 32-49.

28. Ковганич Г. Метод проектів у формуванні життєвої компетентності особистості // Завуч. – 2005. – № 19. – с. 19-22.

29. Мистецтво життєтворчості особистості: Наук.-метод. посіб.: У 2ч. / За ред. В.М. Доній, Г.М. Несен, Л.В. Сохань, І.Г. Єрмаков та ін. –К., ІЗМН, 1997. – Ч. 2: Життєтворчий потенціал нової школи. – 936 с.
30. Мистецтво життєтворчості особистості: Наук.-метод. ч. / За ред. В.М. Доній, Г.М. Несен, Л.В. Сохань, І.Г. Єрмаков та ін. –К., ІЗМН, 1997. – Ч. 1: Теорія і технологія життєтворчості. – 392 с.
31. Олейничук М.І. Ростити людину – це радість!...: Роздуми педагогів про життєву компетентність // Шкільний світ. – 2005. – № 37. – с.15-20.
32. Погоріла І. Педагогіка життєтворчості – концептуальна основа виховних систем // Вересень. – № 1-2. – с. 60-69.

ІНТЕРНЕТ -РЕСУРСИ

- www.euroclub.rv.ua – РОМГО «Євроклуб»
- www.eu.prostir.ua – Європейський простір
- www.civicua.org – Громадський простір
- www.groups.google.com/group/ukraineuroclubs – Українська мере європейських клубів
- www.delukr.ses.eu.int – Представництво Європейської Комісії в Україні та Білорусі.
- www.europa.eu.int – Європейський Союз онлайн
- www.unistudy.org.ua – UNISTUDY: diversity in education
- www.un.org.ua – Організації Об'єднаних Націй
- www.irf.kiev.ua – Міжнародний фонд „Відродження”
- www.yia.org.ua – Програма „Молодь в дії”
- www.polskaromoc.gov.pl – Сторінка Польської закордонної допомоги
- www.zagranica.org.pl – Сторінка групи «Заграниця»
- www.eurodesk.org – Пункт молодіжної інформації «Євроdesk»
- www.europa.eu/youth – Європейський молодіжний портал
- www.euromixbug.org – Портал «Євроміксбуг»

www.europocket.tv – Європейське молодіжне телебачення

www.training-youth.net – Тренінгові збірники

www.funderonline.org – Європейські фонди та гранти

www.nck.pl – Польсько-український обмін молоддю

www.pl-ua.org – Польсько-українська співпраця заради майбутнього

www.fsd.lublin.pl – Фундація „Щасливе дитинство”

www.klanza.lublin.pl – Польське товариство педагогів та аніматорів

www.europexxi.kiev.ua – Фонд "Європа ХХІ" (Український портал)

www.euoreatschool.org – Міжнародна програма "Європа в школі"

www.eun.org – Європейська шкільна мережа

www.euoparl.eu.int – Європейський парламент

www.coe.int – Рада Європи

www.euroclubduma.ru – Представництво євроклубів Росії

www.ucl.ac.uk – Програма студентських євроклубів коледжу Лондонського університету

www.eurydice.org/Eurybase/Application/eurybase.htm – Інформаційна база даних міжнародної мережі EURYDICE

www.lameridiana.it – Інформаційний сайт італійського проекту "Europa Ludens"

www.euroosvita.info – Програма "Європейська освіта"

www.euroosvita.net – ЄвроОсвіта